

This content was generated/translated with AI using WBG-Translate. AI outputs may not always be accurate or reliable and may require human verification. Consult primary sources when necessary. For professional translation services, please reach out to Translation Services by submitting an eServices request: [Translation Service Request](#)

نیردراوه یو:

پروژهی ریزهوی نابووری پایگای گواستهوهی عیراق (ITREC)

ئات: حوسین جاسم کادوم - به ریزه بهری گشتی RBD،
GCFI PMT Manager

وهزارهتی ئاوه دانکردنه وه و خانوو به ره

شاره وانیه کان و کاره گشتیه کان

به ریزه به ره ایگوان هسار مکتوبی (MOU) مپو ریزه به ره
به عدا

ئیمهیل: icdnproject@gmail.com
پمیه نذیدار هکان

پیشککش کراوه له لایه ن:

Eco Con Serv
ENVIRONMENTAL SOLUTIONS

شوباتی ۲۰۲۶

چاره سه ره ژینگه ییه کان EcoConserv

۳ شارع المنصور محمد الزمالیک قاهره ۱۱۲۱۱ مصر

ته له فون: +۹۰۷۸۰۲۲۷۳۵۹ / ۲۷۳۶۴۸۱۸

ئیمهیل: genena@ecoconserv.com

URL: www.ecoconserv.com

میژووی دۆکیومینت

ریکھوت	وہشان	دەر چووہ لہ لایهن	وہسفی پیداجونہوہ	پیداجونہوہی بو کراوہ لہ لایهن	پہسہندکراوہ لہ لایهن
۲۰۲۵/۱۲/۲۱	۱,۰	EcoConserv	کیشہ بو پیداجونہوہی کریار نویکر ایہوہ بو لہوہی		
۲۰۲۶/۲/۱۱	۲,۰	EcoConserv	پنکھاتہکانی R۹B و KRG بگریتہوہ لہ ژیر ITREC		

خشته‌ی ناوهر وک‌ه‌کان

۵	پیشه‌کی	۱
۵	۱,۱ و‌ه‌سفی پرۆزه	۱,۱
۶	۱,۲ ئامانجه‌کانی SEP	۱,۲
۶	۲ پیداو‌یستییه‌کانی به‌شداری خاوه‌ن پشکه‌کان	۲
۷	۲,۱ پیداو‌یستییه نیشتمان‌ییه‌کانی عیراق	۲,۱
۷	۲,۲ پیداو‌یستییه‌کانی بانکی جیهانی	۲,۲
۷	۳ ناساندن و شیکردنه‌وه‌ی خاوه‌ن پشکه‌کان	۳
۸	۳,۱ ناسنامه‌ی خاوه‌ن پشکه‌کان	۳,۱
۱۲	۴ پوخته‌ی چالاکیه‌کانی پیشووی به‌شداریکردنی خاوه‌ن پشکه‌کان	۴
۱۲	۴,۱ راویژ و به‌شداری لایه‌نه په‌یومندیدار مکان له کاتی ناماده‌کاریه‌کانی ESIA	۴,۱
۱۲	۴,۱,۱ شیوازی گشتی و شیوازه به‌کارهاتوو‌مکان	۴,۱,۱
۱۳	۴,۱,۲ ئه‌نجامی چالاکیه‌کانی راویژکردن بو ریگی خیرای ژماره ۲	۴,۱,۲
۱۸	۴,۱,۳ ده‌ئه‌نجامه‌کانی چالاکیه‌کانی راویژکاری بو R۹B	۴,۱,۳
۲۰	۴,۱,۴ ده رئه‌نجامی چالاکیه‌کانی راویژ‌ییه‌کان بو هه‌ریمی کوردستانی عیراق	۴,۱,۴
۲۲	۴,۲ راویژ و په‌یومندیه‌کانی داهاتوو	۴,۲
۲۲	۵ به‌رنامه‌ی به‌شداری لایه‌نه په‌یومندیدار مکان	۵
۲۹	۶ رۆله‌کان، سه‌رچاوه‌کان و به‌رپر‌سیار‌یتیه‌کان	۶
۳۰	۷ میکانیزمی چاره‌سه‌ری سکا‌لا (GRM)	۷
۳۰	۷,۱ پیکهاته و به‌رپر‌سیار‌یتیه‌کانی GRM	۷,۱
۳۰	۷,۲ که‌ناله‌کانی و‌ه‌گر‌تتی GRM	۷,۲
۳۱	۷,۳ پرۆسه‌ی چاره‌سه‌رکردنی سکا‌لا	۷,۳
۳۲	۷,۴ ریوشو‌ینه‌کان بو به‌هیزکردنی GRM به‌گویره‌ی بانکی جیهانی ESS۱۰	۷,۴
۳۳	۸ چاودیر‌یکردن و راپۆرت‌کردن	۸
۳۳	۸,۱ شیوازی چاودیر‌یکردن	۸,۱
۳۴	۸,۲ راپۆرت	۸,۲
۳۵	۸,۲,۱ راپۆرتی که‌مه‌ره‌یی ناوهر وک	۸,۲,۱
۳۶	۸,۳ نیشاندنه‌ری سه‌ر‌مکی ئه‌دا (KPIs)	۸,۳
۳۷	۹ ئاشکر‌اکردنی زانیاری	۹
۳۹	۱۰ پاشکو‌کان	۱۰
۳۹	۱۰,۱ پاشکو‌ی ۱: راویژ و تو‌ماری به‌شداری‌کردن	۱۰,۱

- ۱۰,۲ پاشکوی ۲: بهلگهنامهی وینهی چالاکیهکانی بهشداریکردن بو E۲ ۴۱
- ۱۰,۳ پاشکوی ۳: وهزارتهی تهندروستی بو چالاکیهکانی راویژکاری حکومتی ههریمی کوردستان ۴۴
- ۱۰,۴ پاشکوی ۴: میکانیزی سکالای RBD ۴۵

لیستی خشتهکان

- خشته ۳۱: دیاریکردنی خاوهن پشکهکان ۸
- خشته ۴۱: پوختهی چالاکیهکانی راویژکاری که بو E۲ تا ئیستا ئهنجامدراوه ۱۳
- خشته ۴۲: دهرئهنجامه سهههکیهکانی چالاکیهکانی راویژکاری بو E۲ ۱۴
- خشته ۴۳: دهرئهنجامه سهههکیهکانی چالاکیهکانی راویژکاری بو R۹B ۱۸
- خشته ۴۴: دهرئهنجامه سهههکیهکانی چالاکیه ره راویژکاریههکان له ههریمی کوردستانی عیراق ۲۰
- خشته ۵۱: بهرنامهی بهشداریکردنی لایهنه پهیوهندیارمکان ۲۴
- خشته ۶۱: رۆل و بهرپرسیاریتی بو جیهجیکردنی SEP ۲۹
- خشته ۸۱: نیشاندهره سهههکیهکانی ئهدا ۳۶

لیستی شیوهکان

- شیوه ۷۱: پرۆسهی GRM ی ئیستای RBD ۳۲

خشتەى كورتكرارهكان

كورتكراوه	دهرپاره
E&S	ژینگه‌پى و كۆمه‌لایه‌تى
ئى پى سى	ئەندازىارى، كرىن و بىناسازى
ئى ئىس ئىف	چوارچىوه‌ى ژینگه‌پى و كۆمه‌لایه‌تى
ESS	ستانداردى ژینگه‌پى و كۆمه‌لایه‌تى
ئىف جى دى	گفتوگۆى گروپى فۆكس
GDRB	بەريۆمبەرايەتى گشتى رىگابان و پردەكان
GIIP	كردارى پيشەسازى نيو دەولەتى باش
جى ئار ئىم	مىكانىزمى چاره‌سەرى سكالاکان
ITREC	رپۆهوى ئابوورى رىگای گواستنه‌وهى عىراق
KII	چاوپىكەوتنى زانىارىدەرى سەرەكى
KPIs	نیشانده‌ره سەرەكپىه‌كانى ئەدا
KRG/KRI	حكومەتى هەرىمى كوردستان / هەرىمى كوردستانى عىراق
MoCHMPW	وەزارەتى ئاوه‌دانکردنەوه و نىشتەجىبوون و شارەوانىپه گشتىپه‌كان
ئىن تى ئىس	بوختەى نا تەكنىكى
OIPs	لایەنە پەيوەندیداره‌كانى تر
O&M	كارپىكردن و پاراستن
PAPs	كەسانى كارپگەرى پرۆژه
PCU	په‌كەى هەماهەنگى پرۆژه
PR	پەيوەندىپه گشتىپه‌كان
PMT	تىمى بەريۆه‌بردنى پرۆژه
ئار پى دى	بەريۆه‌بەرايەتى رىگابان و پردەكان
رۆو	مافى رىگا
RPF	چوارچىوه‌ى سىياسەتى نىشتەجىبوونەوه
ئىس دى ئۆ	ئەفسەرى گەشەپىدانى كۆمه‌لایەتى
دەريا/SH	چەوساندنەوه‌ى سىنكىسى، دەستدرىژى سىنكىسى و هەراسانکردنى سىنكىسى
ئەيلول	پلانى بەشداری لایەنە پەيوەندیداره‌كان
تى سى پى	پرۆژه‌ى رپۆمەكانى گواستنه‌وه
دەبلىو بى	بانكى جىهانی

1 پېشه‌کی

حکومتي عیراق پاره‌ی له بانکی جیهانی وهرگرتووه بو پالېشتیکردنی جیبه‌جیکردنی پروژهی ریزووی نابووری ریگای گواستنوهی عیراق که به پروژهی ریزووه‌مکانی گواستنوه (TCP) ناسراوه. نامانجی گشتی پروژمه‌که باشتزکردنی کوالیتی و پېشکه‌شکردنی خزمه‌تگوزار بیه‌مکانی ژیرخانی ریگابانه‌کانه له ریگهی تیکه‌ل‌میه‌ک له و بهر هینانی ستراتیجی ریگابان و په‌مېندانی دامه‌زراوه‌یی بو به‌ریو به‌رایعتی ریگابان و پرده‌مکان و به‌ریو به‌رایعتی گشتی ریگابان و پرده‌مکان که نه‌رکیان پېشکه‌شکردنی خزمه‌تگوزار بیه‌مکانی ژیرخانی ریگابان له عیراقی فیدرال و هه‌ریمی کوردستانی عیراقه. به ترتیب. پېشبینی ده‌کریت نهم پروژمه‌پالېشتی باشتزکردنی به‌ریو به‌کردنی کهرتی ریگابان، باشتزکردنی توانای ده‌ستگه‌پېشتن و که‌مکردنوهی کاتی گه‌شت، تیچووی گواستنوه و بازارگانی، و گیان له‌ده‌ستدان له‌سهر ریگاکان بکات.

پروژمه‌که له سئ به‌ش پیکه‌تووه: (۱) و بهر هینانی ستراتیجی ژیرخان، (۲) بنیاتنانی توانای دامه‌زراوه‌یی و به‌هیزکردن، (۳) جیبه‌جیکردن و چاودیزیکردنی پروژمه‌که. RDB و GDRB به‌شه په‌یوهندیدار مکان جیبه‌جی ده‌کهن له ژیر چه‌تری په‌که‌ی هه‌ماهنگی پروژمه‌کان (PCU) که بنکه‌ی له و مزارعتی بیناسازی، نېشته‌جیکردن و شاروه‌وانییه‌کان و کاره گشتییه‌کانه. دوو تیمی به‌ریو به‌کردنی پروژمه‌ی په‌کیکیان له به‌غدا و نه‌وی دیکه‌یان له هه‌ولیره بو به‌ریو به‌کردنی چالاکیه‌کانی پروژمه‌که به هه‌ماهنگی له‌گه‌ل PCU و به‌پنی ریوشوینیه‌کانی بانکی جیهانی.

نهم پلانه‌ی به‌شداریکردنی لایهنه په‌یوهندیدار مکان (SEP) چونیعتی ده‌ستنیشانکردن، ناگادارکردنوه، راویژکردن و به‌شداریکردن له لایهن لایهنه په‌یوهندیدار مکانوه دیاری ده‌کات له ماوه‌ی نوپیکردنوه‌ی نامرازه ژینگه‌یی و کۆمه‌لایه‌تییه‌کان و له کاتی جیبه‌جیکردنی دواتردا، به‌گویره‌ی پېداویستنییه یاساییه نېشته‌مانییه‌کان و چوار چیوه‌ی ژینگه‌یی و کۆمه‌لایه‌تی بانکی جیهانی (ESF).

به‌شداري خاوه‌ن پشکه‌کان بنه‌مای په‌یوهندییه به‌هیزمکان، بنیاتنهر و وه‌لامدانه‌ویه که گرنگن بو به‌ریو به‌کردنی کاریگه‌رییه ژینگه‌یی و کۆمه‌لایه‌تییه‌کان. پرۆسه‌یه‌کی به‌ده‌وامه که له‌وانییه نهمانه له‌خو بگرنیت: (۱) شیکردنوه و پلاندانانی خاوه‌ن پشکه‌کان؛ (۲) ناشکراکردن و بلاوکردنوه‌ی زانیاری؛ (iii) راویژ و به‌شداریکردن؛ و (۴) کاریکردنی میکانیزمی سکالا. سروسشت، دووبارهبوونوه و چری به‌شداریکردن به‌پنی قوناعی پروژمه‌که ده‌گوریت و له‌گه‌ل مه‌ترسی و کاریگه‌رییه شاروه‌مکانی پروژمه‌که ده‌گونجیت.

SEP ستراتیژیک دابین ده‌کات بو گه‌یاندنی زانیاری له‌کاتی خو‌ی، ده‌ستگه‌پېشتن و تیگه‌پېشتن (به فورمات و زمانی گونجاو)، بو دابینکردنی ده‌رفعتی مانادار بو لایهنه په‌یوهندیدار مکان بو ده‌ربرینی بیروبوچوون و پېشکه‌شکردنی سه‌رنجه‌کان، و دلنیابوون له وه‌لامدانه‌ویه گونجاو و له‌کاتی خویدا بو نیگه‌رانیه‌کان و چاوه‌روانییه‌کان.

SEP به‌لگه‌نامه‌یه‌کی زیندووه و به‌دریژی پرۆسه‌ی هه‌لسه‌نگاندنی کاریگه‌ری ژینگه‌یی و کۆمه‌لایه‌تی (ESIA) نوئ ده‌کریتیه‌وه. توماری به‌لگه‌نامه‌یه‌ی له‌خو ده‌گریت بو نه‌وه‌ی زانیاریه‌کان به‌واداچوون بکرین و ده‌رئنه‌جامه‌کان و به‌رگیرین و تیکه‌ل به بریاردانی پروژمه‌که بکرین.

1.1 وسفی پروژمه

ITREC/TCP و بهر هینانی ستراتیجی ریگابان ده‌گریتیه‌وه به مه‌به‌ستی باشتزکردنی خزمه‌تگوزاری ژیرخانی ریگابان و نه‌دای ریزووه‌مکان له عیراق له ریگهی بنیاتنان و نوژمه‌نکردنوه‌ی نامانجدار. له چوار چیوه‌ی پاکتی عیراقی فیدرالی که له‌لایهن به‌ریو به‌رایعتی ریگابان و پرده‌کانه‌وه جیبه‌جی ده‌کریت، پروژمه‌که به‌شه له‌پېشینه‌کانی نهمانه له‌خو ده‌گریت:

1. ۱۰۰ کیلومتر له ریگای خیرای سه‌وز ژماره ۲ له به‌غداوه بو سامه‌را
2. ۱۰ کیلومتر ریگای فیدری سه‌وز که ده‌وروبه‌ری سامه‌را به ریگای خیرای ژماره ۲ ده‌به‌ستنییه‌وه،
3. نوژمه‌نکردنوه و به‌رکردنوه‌ی ۸۵ کیلومتر له ریگای خیرای ژماره ۱ (R۹B).

له هه‌ریمی کوردستانی عێراق، حکومتی هه‌ریمی کوردستان له‌ریگه‌ی حکومتی هه‌ریمی کوردستان و PMT بنکه له هه‌ولێر، پاکتیجیک بۆ چاککردنه‌وه‌ی ریگابان و چاککردنی خالی په‌کتربرین له پارێزگای ده‌وک پێشده‌خات به‌مه‌به‌ستی باشترکردنی سه‌لامه‌تی و کارایی و متمانه‌پێکردن له‌سه‌ر رێه‌وه سه‌ره‌کیه‌کانی هه‌ریم که هاتوچۆی باره‌ه‌لگر و گه‌شتیاری زۆریان هه‌یه، له‌وانه‌ش هاتوچۆ به‌ره‌وه‌ ده‌روازه‌ی سنووری ئیبراهیم خه‌لیل. نه‌ و پرۆژه لاره‌ کیهانه‌ی هه‌ریمی کوردستان که له ژێر نه‌ م پرۆژه په‌ پالێشتی ده‌ کرین بریتین له :

1. کارمکانی مانه‌وه‌ی ریگای گرشین-سه‌هه‌یله (به‌شی 3)
2. دروستکردنی دوو پردی (به‌شه‌کانی 1 و 2) له رێه‌وه‌ی سنیمیل-گیرشین
3. نوژنه‌کردنه‌وه‌ و فراوانکردنی ریگای شیخان-روڤیا
4. دروستکردنی ئالوگۆری شیخان

نهم SEP به‌سه‌ر ته‌واوی مه‌ودای پرۆژه‌که‌دا جێبه‌جێ ده‌کریت که له‌سه‌ره‌وه باسکراوه. رینمایی بۆ ئاشکراکردنی زانیاری و راویژکردن و به‌ریوه‌بردنی سکالا بۆ لایه‌نه په‌یوه‌ندی‌دارمکانی په‌یوه‌ست به پرۆژه لاره‌کیه‌کانی ریگای خیرای ژماره 2 و R9B که له‌لایه‌ن RBD جێبه‌جێ ده‌کرین و هه‌روه‌ها پرۆژه لاره‌کیه‌کانی پارێزگای ده‌وک که له‌لایه‌ن به‌ریوه‌برایه‌تی GDRB جێبه‌جێ ده‌کرین و به‌هه‌ماهه‌نگی له‌گه‌ڵ PCU و هه‌ردوو PMT جێبه‌جێ ده‌کریت بۆ دانیابوون له رینبازیکی گونجاو و گه‌شتگیر.

1.2. ئامانجه‌کانی SEP

SEP بۆ به‌ده‌سته‌پێنان و به‌رده‌وامی پێدانی مۆلته‌ی کۆمه‌لایه‌تی پرۆژه‌که‌ بۆ کارکردن له ریگه‌ی دروستکردنی متمانه و شه‌رعیه‌ت له‌گه‌ڵ خاوه‌ن پشکه‌کان دارێژراوه. بریاری باشتر ده‌دات به هینانی زانیاری و ئه‌وه‌لویه‌تی خاوه‌ن پشکه‌کان بۆ ناو پرۆسه‌که‌ زوو، که یارمه‌تیده‌ره بۆ که‌مه‌کردنه‌وه‌ی مه‌ترسی دیزاین، کاریگه‌ریه‌ پێشبینی نه‌کراوه‌کان و دووباره‌ کارکردنی تیچوو. SEP هه‌روه‌ها یارمه‌تیده‌ره له ریگرتن و که‌مه‌کردنه‌وه‌ی مه‌ترسیه‌ ژینگه‌یی و کۆمه‌لایه‌تییه‌کان له ریگه‌ی دیاریکردنی کیشه‌کان به شیوه‌یه‌کی چالاکانه، دا‌بین‌کردنی رێه‌وه‌یه‌کی چاره‌وانکراو و به‌رده‌ست بۆ سکالا، و دانیابوون له ناساندن و به‌شداریکردنی سیستما‌تیکی لایه‌نه کاریگه‌رمکانی پرۆژه‌که، لایه‌نه په‌یوه‌ندی‌دارمکانی تر، و گروپه که‌مه‌ده‌رامه‌ته‌کان یان لاره‌کان به درێزایی سووری ژبانی پرۆژه‌که.

نهم SEP به‌سه‌ر هه‌موو پشکه‌ته‌کانی ریگاکانی ITREC/TCP جێبه‌جێ ده‌کریت که نهم ئه‌رکه ده‌گرێته‌وه، له‌وانه:

1. ریگای خیرای ژماره 2
2. به‌شی R9B له ریگای خیرای ژماره 1
3. پاکتیجی پرۆژه لاره‌کیه‌کانی هه‌ریمی کوردستانی عێراق

به‌شداری لایه‌نه په‌یوه‌ندی‌دارمکان له ریگه‌ی ریکه‌خته دامه‌زراوه‌یه‌کانی پرۆژه‌که به‌م شیوه‌یه‌ی خواره‌وه جێبه‌جێ ده‌کریت:

- RBD (به‌غداد) سه‌ره‌په‌رشتی په‌یوه‌ندی‌دارمکان ده‌کات بۆ پشکه‌ته‌ فیدرالییه‌کان.
- GDRB (هه‌ولێر) سه‌ره‌په‌رشتی په‌یوه‌ندی‌دارمکان ده‌کات بۆ پشکه‌ته‌کانی هه‌ریمی کوردستان.
- PCU هه‌ماهه‌نگی گه‌شتی دا‌بین ده‌کات و چاودێری و راپۆرتی به‌شداری لایه‌نه په‌یوه‌ندی‌دارمکان په‌که‌ده‌خات.

2. پێداویستییه‌کانی به‌شداری خاوه‌ن پشکه‌کان

چالاکیه‌کانی به‌شداریکردنی لایه‌نه په‌یوه‌ندی‌دارمکان که له‌م SEP دا پێشکەش ده‌کرین به‌ گۆیره‌ی ئه‌مانه به‌ریوه‌ ده‌چن:

- پێداویستییه‌ یاساییه‌کانی عێراق؛ و
- بانکی جیهانی ESS10: به‌شداری لایه‌نه په‌یوه‌ندی‌دارمکان و ئاشکراکردنی زانیارییه‌کان

2.1 پیداو‌یستییه نیشتمانییه‌کانی عیراق

یاسای سهرمکی ژینگه له عیراق یاسای پاراستن و باشترکردنی ژینگه‌یه (یاسای ژماره ۲۷ ی سالی ۲۰۰۹) که پیویستی به ناماده‌کردن و په‌سندکردنی هلمسه‌نگاندنی کاریگه‌ری ژینگه‌یی همیه پینش جیبه‌جیکردنی پروژه‌که له‌گه‌ل نه‌مه‌شدا، نه یاسای ژماره ۲۷ ی سالی ۲۰۰۹ و نه رینماییه‌کانی EIA و رینماییه‌کانی جیبه‌جیکردن مهرجی ناشکرا بۆ بهشداری گشتی، راویژی خاوه‌ن پشکه‌کان، ناشکراکردنی زانیاری له‌سهر ناستی پروژه‌که، یان ناماده‌کردنی پلانیکی تاییه‌ت به بهشداریکردنی خاوه‌ن پشکه‌کان پینشک‌هش ناکهن. به‌م پنییه، ئهم SEP ناماده‌یه بۆ جیبه‌جیکردنی پابه‌ندبوونیکی یاسایی عیراقی دیاریکراو، به‌لکو بۆ ریکخستنی پروژه‌که له‌گه‌ل کرداره نیوده‌وله‌تییه باشه‌کان و پیداو‌یستییه‌کانی بانکی جیهانی سه‌بارت به بهشداری لایه‌نه په‌یومندیدار مکان و ناشکراکردنی زانیاری.

2.2 پیداو‌یستییه‌کانی بانکی جیهانی

له چوارچینه‌ی ژینگه‌یی و کۆمه‌لایه‌تی بانکی جیهانی، بهشداری لایه‌نه په‌یومندیدار مکان به‌پنی ستانداردی ژینگه‌یی و کۆمه‌لایه‌تی ۱۰ (ESS)، بهشداری خاوه‌ن پشکه‌کان و ناشکراکردنی زانیاری (بانکی جیهانی، ۲۰۱۷) به‌ریوه دمچیت. ESS ۱۰:

- داوا له قهرزکمر دهکات که به دریزی سووری ژبانی پروژه‌که له‌گه‌ل لایه‌نه په‌یومندیدار مکان تیکه‌ل بیت، به زووترین کات دهست پنیکات له ناماده‌کردنی پروژه‌که‌دا، له‌گه‌ل سروشت، مه‌ودا و دووباره‌بوونه‌وی بهشداریکردن به‌گویره‌ی مه‌ترسی و کاریگه‌رییه‌کانی پروژه‌که.
- پیویستی به راویژی ماندار هه‌یه، له‌سهر بنه‌مای زانیاری له‌کاتی خوی، په‌یومندیدار، تیگه‌پشتن و به‌رده‌ست، و به شیوازیکی گونجاو له رووی که‌لتوورییه‌وه به‌ریوه بچیت که دوور بیت له دستکاریکردن، ده‌ستتیمردان، زورلێکردن، جیاکاری و توقاندن.
- دیاری دهکات که بهشداری خاوه‌ن پشکه‌کان ده‌بیت نه‌مانه له‌خو بگرتیت: (۱) ناساندن و شیکردنه‌وی خاوه‌ن پشکه‌کان؛ (ii) پلاندانان بۆ بهشداریکردن؛ (iii) ناشکراکردنی زانیاری؛ (۴) راویژکاری؛ (۵) چاره‌سهرکردن و وه‌لامدانه‌وه‌ی سکالاکان؛ و (۶) راپورت بۆ لایه‌نه په‌یومندیدار مکان.
- داوا له قهرزکمر دهکات تو‌ماریکی به‌لگه‌نامه‌ی بهشداری خاوه‌ن پشکه‌کان بیاریزیت و ناشکرای بکات، له‌وانه لایه‌نه په‌یومندیدار مکان که راویژیان پیکراوه، بابه‌ته سهرمکییه‌کان و چونی‌ه‌تی و مرگرتنی فیدباک.
- پیویستی به ناماده‌کردن، ناشکراکردن و جیبه‌جیکردنی پلانی بهشداریکردنی خاوه‌ن پشکه‌کان (SEP) هه‌یه که به گویره‌ی سروشت، قه‌باره، مه‌ترسی و کاریگه‌رییه‌کانی پروژه‌که بیت، و نه‌گه‌ر گۆرانکاری گه‌وره روویدا نویکرتیه‌وه و دووباره ناشکرا بکرتیه‌وه.
- داوا له قهرز و مرگرتن دهکات میکانیزمیکی سکالا له‌سهر ناستی پروژه‌که دابه‌مزرینیت و جیبه‌جیی بکات بۆ و مرگرتن و ناسانکاری بۆ چاره‌سهرکردنی نیگه‌رانی و سکالاکانی لایه‌نه کاریگه‌ر مکانی پروژه‌که که په‌یومستن به ژینگه و نه‌دای کۆمه‌لایه‌تی پروژه‌که له کاتی خویدا.

3 ناساندن و شیکردنه‌وی خاوه‌ن پشکه‌کان

به‌گویره‌ی ESS ۱۰ ی بانکی جیهانی، "لایه‌نه په‌یومندیدار مکان" به تاک یان گروپ پیناسه ده‌کرتین که کاریگه‌ریان له‌سهر پروژه‌که هه‌بووه یان له‌وانه‌یه کاریگه‌رییان له‌سهر پروژه‌که هه‌بیت. بۆ ئهم SEP، ئهم پۆلینانه‌ی خواره‌وی ESS ۱۰ به‌کارده‌هینرتین:

- **لایه‌نه کاریگه‌ره‌کانی پروژه (PAPs):** ئهو کهس یان گروپانه‌ی که راسته‌وخو یان ناراسته‌وخو، به‌راستی یان نه‌گه‌ری کاریگه‌رییان له‌سهر چالاکیه‌کان، به‌ر هه‌مه‌کان یان دهر نه‌انجامه‌کانی پروژه‌که هه‌یه (بۆ نمونه، ئهو که‌سانه‌ی که له ناوچه‌ی کاریگه‌ری ده‌ژین، به‌کاره‌ینهرانی خزمه‌تگوزارییه‌کانی پروژه‌که، کریکارانی پروژه‌که، و گروپه لاواز یان که‌مده‌رامه‌ته‌کانی په‌یومندیدار).

- **لایهنه پهیوهندیدارمکانی تر:** نمو کس یان گروپانهی که بهرژ موندیپان له پروژ مه هیه به لام مارج نییه راستهوخو کاریگه بیان هه بییت (بو نمونه دهسه لاتدارانی حکومت، ریکخواوه ناحکومییهکان و CBOs، سرکردمکانی کومه لگه، دامه زراوه پیشه بییهکان، نهکادیمیا، میدیا و هاوبه شهکانی گه شه پیدان).
- **گروپه که مده رامه تهکان یان لاوازهکان:** نمو تاک یان گروپانهی که له نیو نم پؤلانهی سره موه که له مانه یه به شیوه یه کی نهگونجاو کاریگه یی پروژ که میان هه بییت یان توانای به شداریکردن و سوو دمه ندبوون له به شداریکردنی خاوهن پشکهکان سنوورداریان هه بییت، بویه پیو بیستیان به ریوشوینی تاییهت هه یه بو دلنیا بوون له به شداریکردنیان به شیوه یه کی کاریگه یی.

یه کهم ههنگاو له پرژه سی به شداریکردنی خاوهن پشکهکان دیاریکردنی خاوهن پشکهکانه، که بریتیه له دیاریکردنی بوله جوراوجورهکانی گروپه خاوهن پشکهکانی پروژه و پیدابوستی و بهرژ موندییهکانیان.

3.1 ناسنامه ی خاوهن پشکهکان

دیاریکردنی نوینری لایهنه پهیوهندیدارمکان کلیلی نهجامدانی چالاکی کاریگه یی به شداریکردنی لایهنه پهیوهندیدارمکانه. لایهنه پهیوهندیدارمکان نهک ته نهها به زانیارییه بهنرخهکانیان پروژ مه و کاریگه یییه شاراومکانی ناگادار دهکه نه موه، به لکو وهک که نالیکی پهیوهندیکردن خزمهت دهکمن بو بلاوکردنهوی زانیاری بو کومه لیککی گه موره له خه لک و ههروه ها و مرگرتتی کاردانه میان له سر سر نهج و نیگه رانییهکانیان سهبارت به پروژ مه. پرژه سی دیاریکردنی لایهنه پهیوهندیدارمکان بو پروژ مه دوو هوکاری سره کی له بهر چاو گرتوه: نزیککی جوگرافیای لایهنه پهیوهندیدارمکان له ناوچه ی پروژ مه و ناستی کاریگه بیان له سر پروژ مه. نم شیوازه بریتیه له پؤلنکردنی گروپه تاییه تهکانی خاوهن پشکهکان له سر بنه مای پیوه ری جوراوجور بو گونجاندن له گه ل نامانجهکانی نم توئیژینه موه.

خشته ی خواره موه ناساندن و لایهنه پهیوهندیداره سره مکیهکان کورت دهکات موه و باسیکی کورتی پهیوهندی/رولی چاوهروانکراوی هه خاوهن پشکهکیک پیشککش دهکات:

خشته 1-3 ناسنامه ی خاوهن پشکهکان:

گروپی خاوهن پشکهکان	نمونه ی قهوارهکان / وه سف	پهیوهندی به پروژ دهکوه
کهسانی کاریگه ی پروژه (PAPs)		
مالهکان به درژیابی راره وهکانی پروژ دهک	خیزان و کومه لگهکان که به درژیابی یان نزیک پشکه تهکانی ریگی پروژ دهک دانراون، له مانه نیشته جیبوونی دهوروبه ری شار و لادیکان و کومه لگهکان که له ریگه ی ریگاکانی چونه ژوور موه، به یه که گه یشتن و ریگاکانی خزمهتگوزاری به یه که موه به ستراون	راستهوخو کاریگه یی له سر دهستکومتی زهوی، گورانکاری چونه ژوور موه، زاوه زاو، توز، سه لامه تی هاتووچو و مهترسییهکانی تهندروستی و سه لامه تی کومه لگا
جوتیاران و خاوهن زهوییهکان	خاوهن و بهکار هینهرانی زهوی کشتوکالی و باخ و زهوییه به ره مدهارمکانی تر که به ریگی خیرا و ریگا خزمهتگوزارییهکان به کتر ده برن یان پچراون	راستهوخو کاریگه یی له سر دهستبه سر داگرتتی زهوی و/یان راگواستنی نابووری هه یه
خاوهن و کرچی موله تی بازرگانی قهراغ ریگا	خاوهن و کرچی بهنزیخانهکان، دوکان و وورکشوپهکانی موله تی دراو، شوینی پشودان و خزمهتگوزاری، و خزمهتگوزارییهکانی تری کهناری ریگاکان	نهگه ری ناواره بوونی نابووری، پچرانی کاتی کار له کاتی دروستکردندا و گورانکاری له هه لومهرجی چونه ژوور موه و سه لامه تی

<p>خاوه‌ن و به‌ریو‌به‌رانی بازرگانی نارهمی کناری ریځگان</p>	<p>خاوه‌ن و به‌ریو‌به‌رانی کوشکه‌کان و دوکانه‌کانی چاک‌کردنه‌وی نارهمی و فروشیار و چالاکیه‌ بازارگانیه‌ نافرهمیه‌کانی تر له‌ نریک راره‌مکان</p>	<p>زور لاوزه‌ بؤ له‌ده‌سدانی داهات یان لاوزه‌بون به‌ی مافی فهرمی روون. پیو‌ستی به‌دیاری‌کردن، به‌شداری‌کردن و هیورکردنه‌وی نامانجدار همیه</p>
<p>به‌کاره‌ینه‌رانی ریځا</p>	<p>کارگوزارانی باره‌لگر، شو‌فیری باره‌لگر، پاسی نیو‌شار، مینی پاس و ته‌کسی، به‌کاره‌ینه‌رانی نوتومبیلی تاییه‌ت و به‌کاره‌ینه‌رانی تری ناسایی ریځا</p>	<p>کاریگه‌ری کاتی گه‌شت، ری‌کخستی باج، مهرجه‌کانی سه‌لامه‌تی ریځا، کونترولی‌چوونه‌ ژوروه‌، و به‌رده‌ست بوون و کوالیتی شوینی پشوودان و خزمه‌تگوزاری</p>
<p>دایینه‌که‌رانی خزمه‌تگوزاری ناو‌خویی</p>	<p>دامه‌زراوه‌ په‌روه‌به‌ی و پزیشکیه‌کان و دایینه‌که‌رانی خزمه‌تگوزاری ناو‌خویی دیکه که به‌ درژی‌ای ریځگان‌ی چوونه‌ ژوروه‌ و به‌ی‌که‌گه‌یشتنه‌کان که به‌ راره‌مکانی پروژمه‌که‌وه‌ ده‌به‌س‌ترینه‌وه</p>	<p>کاریگه‌ری گوزرانکاری له‌ هاتو‌چوی هاتو‌چو و چوونه‌ ژوروه‌ و سه‌لامه‌تی نریک دامه‌زراوه‌کانیان و نا‌ژاوه‌کانی په‌یوه‌ست به‌ بی‌ناسازی</p>
<p>کارمه‌ندانی پروژمه‌که</p>	<p>کریکاره‌کان دامه‌زری‌ناون له‌لایه‌ن به‌لینه‌ده‌ران و به‌لینه‌ده‌ره لاه‌مکیه‌کان بؤ بنیاتان و کاری‌کردن و چالاکی چاکسازي</p>	<p>کاریگه‌ری بارود‌خوی کار، به‌ریو‌به‌ردنی که‌مپ، مه‌ترسیه‌کانی ته‌ندروستی و سه‌لامه‌تی پی‌شعی و کارلین‌کردنی کریکاران بؤ کومه‌لگا</p>
<p>ده‌رگری هه‌ستی‌ار و دایینه‌که‌رانی خزمه‌تگوزاری ناو‌خویی</p>	<p>قوتابخانه، یه‌که‌ی ته‌ندروستی، مزگوت، گورستان، و ده‌رگه‌ هه‌ستی‌ارمکانی تر له‌ نریک به‌ی‌که‌گه‌یشتن و ریځگان. خزمه‌تگوزاری ناو‌خویی کاریگه‌ری همیه به‌هوی گوزرانی هاتو‌چوی هاتو‌چو</p>	<p>کاریگه‌ری گوزرانکاری له‌ چوونه‌ ژوروه‌ و سه‌لامه‌تی نریک دامه‌زراوه‌مکان و تی‌کچوونی بی‌ناسازی. نه‌وله‌ویه‌تی خاوه‌ن پشکه‌کان بؤ سه‌لامه‌تی هاتو‌چو و که‌م‌کردنه‌وی بی‌زارکردن</p>
<p>فرا‌گوزاری فرا‌گوزاری و خزمه‌تگوزاری ته‌ندروستی سهر ریځا</p>	<p>خزمه‌تگوزاری فرباکه‌وتنی پزیشکی، نیمه‌کانی فرباکه‌وتن و کارمه‌ندانی فرا‌گوزاری سهر ریځا که خزمه‌تی راره‌مکان ده‌کن</p>	<p>لایه‌نه‌ په‌یوه‌ندی‌داره‌ سه‌ره‌کیه‌کان بؤ ناماده‌کاری فرباکه‌وتن و پلان‌دانی وه‌لامدانه‌وه، گه‌یشتنی سه‌لامه‌ت بؤ شوینی رووداوه‌کان و هممه‌ه‌نگی له‌کاتی دروست‌کردن و کاری‌کردن</p>
لایه‌نه‌ په‌یوه‌ندی‌داره‌کانی تر (OIPs)		
<p>خاوه‌نی پروژمه‌ و نا‌ژانسی جیبه‌جی‌کردن</p>	<p>وه‌زاره‌تی بی‌ناسازی، نیشته‌جی‌کردن و شاره‌وانییه‌کان و کاره‌ گشتیه‌کان: به‌ریو‌به‌رایه‌تی ریځاوبان و پرده‌کان (RBD) و به‌ریو‌به‌رایه‌تی گشتی ریځاوبان و پرده‌کان (GDRB)</p>	<p>RBD سه‌ره‌پرشتی جیبه‌جی‌کردنی پیکه‌اته‌ فیدرالییه‌کان ده‌کات و GDRB سه‌ره‌پرشتی جیبه‌جی‌کردنی پیکه‌اته‌کانی هه‌ریمی کوردستان ده‌کات. هه‌ردو‌وکیان به‌ره‌رسن له‌ پلان‌دانان و دیزاین و کری‌ن و دروست‌کردن و کاری‌کردن و هممه‌ه‌نگی له‌گه‌ل وه‌زاره‌ته‌کان، پاریزگان، شاره‌وانییه‌کان و لایه‌نه‌ په‌یوه‌ندی‌دارمکان، له‌وانه‌ چاودیری‌کردنی جیبه‌جی‌کردنی SEP له‌ پیکه‌اته‌کانیاندا</p>
<p>وه‌زاره‌تی ته‌ندروستی</p>	<p>به‌ریو‌به‌رایه‌تی ته‌ندروستی پاریزگا په‌یوه‌ندی‌دارمکان و به‌ریو‌به‌رایه‌تی‌که‌کانی خزمه‌تگوزاری فرباکه‌وتنی پزیشکی. سه‌نته‌ری ته‌ندروستی به‌ درژی‌ای پروژمه‌ راره‌مکان</p>	<p>به‌ره‌رسه‌ له‌ هممه‌ه‌نگی ته‌ندروستی و سه‌لامه‌تی کومه‌لگه، له‌وانه‌ وه‌لامدانه‌وه‌ی فرباکه‌وتنی پزیشکی بؤ رووداوه‌کانی هاتو‌چو و هممه‌ه‌نگی له‌سه‌ره‌ریکاره‌کانی به‌رزکردنه‌وی ته‌ندروستی بؤ کومه‌لگه‌ زیانلی‌که‌وتووه‌مکان و به‌کاره‌ینه‌رانی ریځاوبان</p>

<p>وهزارهتی کار و کاروباری کومه‌لایه‌تی</p>	<ul style="list-style-type: none"> - به‌ریومه‌رایه‌تی کار و کاروباری کومه‌لایه‌تی / به‌غدا؛ - سه‌تسری نیشتمانی بو‌تندروستی و سه‌لامه‌تی پیشه‌یی 	<p>بارودوخی کار و مافه‌کانی کریکاران ری‌کده‌مخات، چاودیری ستاندارده‌کانی تندروستی و سه‌لامه‌تی پیشه‌یی ده‌مات و له‌وانیه پالپشتی چاودیری و جیبه‌جیکردنی مهرجه‌کانی کار و OHS بو‌ به‌لینده‌ران و به‌لینده‌ره لاومکيه‌کان بکات</p>
<p>وهزارهتی کشتوکال</p>	<ul style="list-style-type: none"> - به‌ریومه‌رایه‌تی کشتوکالی به‌غدا / کهرخ؛ - به‌ریومه‌رایه‌تی کشتوکالی به‌غدا/روسافا؛ - به‌ریومه‌رایه‌تی کشتوکالی سه‌ لاهه‌ ددین 	<p>به‌رپسه له‌ زه‌وی کشتوکالی و بژیوی ژبان که له‌وانیه کار یگری همبیت به‌هوی ده‌ستکومتی زه‌وی، جیابونوهه یان گورانکاری له‌ ده‌ستگه‌شستن. داتا و رینمای له‌سهر شئوازمکانی دانه‌یله، سیسته‌می ناودیری و ریوشونیه‌کانی که‌مکردنوهی زیانه‌کان بو‌ جووتیاران و به‌کاره‌ینهرانی زه‌وی دابین ده‌مات.</p>
<p>وه‌زاره‌تی نه‌وت</p>	<p>کومپانیای هیلی بوری نه‌وت (OPC)</p>	<p>شونیی بورییه‌کانی نه‌وت و به‌ره‌مه‌کان پشتراست ده‌ماتوهه که یه‌کتر ده‌برن یان له‌ نزیک راره‌مه‌کان ده‌رون و رازی ده‌بیت به‌ ریوشونیی پاراستن، گورینی ناراسته‌یان گواستنه‌وه له‌ شونیی پنیوست. نه‌مه‌ به‌تایه‌تی له‌ شونیه‌کانی که هیلی بوری له‌ ناوچه‌ی پاراستنی ریگایان ده‌رات و پنیوستی به‌ کونترولکردنی ریروه و ریوشونیی سه‌لامه‌تی هه‌یه</p>
<p>وه‌زاره‌تی سه‌رچاوه‌کانی ناو</p>	<p>فهرمانگه پمپونددیدارمکانی سه‌رچاوه‌کانی ناو و ده‌زگاکانی ناودیری</p>	<p>پیداچونوهه به‌ بره‌مه‌کانی دیزاین و هه‌ماهنگی له‌سهر ریوشونیه‌کانی پاراستن که ری‌کخسته‌که له‌گه‌ل روه‌بارمه‌کان، که‌ناله‌کان، ناودیری و ناوه‌رو، به‌نداوه‌کان، و پرد و جوگمه‌کان ده‌گونجیت، له‌وانه پاراستنی به‌رده‌وامی لیشاوه‌کان و کارکردنه‌کان</p>
<p>وه‌زاره‌تی ناووخ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - پاسه‌وانی ریگا خیراکان و ده‌سه‌لاتداری هاتوچو؛ به‌رگری شارستانی و یه‌که‌کانی وه‌لامدانه‌وهی فریاگوزاری 	<p>په‌وه‌ست به‌ په‌سه‌ندکردن و جیبه‌جیکردنی به‌ریومه‌بردنی هاتوچو (له‌وانه لادان، داخستنی کاتی، و سه‌لامه‌تی ناوچه‌ی کار)، وه‌لامدانه‌وهی روه‌داوه‌کان له‌ماتی دروستکردن و کارپیکردن، و هه‌ماهنگی له‌سهر ری‌کخسته‌نه‌مه‌نییه‌کان له‌ کاتی پنیوست</p>
<p>وه‌زاره‌تی پلاندانان</p>	<p>سه‌رپهرشتی پلاندانانی گه‌شه‌پیدانی نیشتمانی ده‌مات و پروگرام و پروژمه‌کانی گه‌شه‌پیدانی حکومه‌ت هه‌ماهنگی ده‌مات.</p>	<p>بو‌ بودجه‌ی وه‌به‌ره‌ینان، پالپشتی لیستکردن/تومارکردنی پروژمه‌کان ده‌مات و به‌ شئومه‌کی ناسایی پنیوستی به‌ راپورتیکی ژینگه‌یی ساده هه‌یه له‌ کاتی خسته‌نه‌ ناو پلانی وه‌به‌ره‌ینان. له‌وانیه تیمه‌کانی چاودیری دابمه‌زینن که راپورته‌کانیان به‌ شئومه‌کی سنووردار مامه‌له له‌گه‌ل E&S ده‌مات، له‌گه‌ل جه‌ختکردنوهی زیاتر له‌سهر سه‌لامه‌تی پیشه‌یی. بو‌ پروژمه‌کانی قهرز، مهرجه‌کانی هه‌ماهنگی به‌ شئومه‌کی ناسایی ورده‌کارترن و له‌گه‌ل ریوشونیه‌ داراییه کارپیکراوه‌کان ده‌گونجین.</p>
<p>وه‌زاره‌تی دارایی</p>	<p>سیاسه‌تی دارایی ده‌وله‌ت و دارایی گشتی به‌ریومه‌ ده‌بات، له‌وانه ناماده‌کردن/جیبه‌جیکردنی بودجه، داهات و خهرجیه‌کان، و چاودیری دارایی فراوانتر.</p>	<p>په‌وه‌ست به‌ ری‌کخستنی دارایی گشتی بو‌ ریگای خیرای ژماره ۲ (ته‌رخانکردنی بودجه و، نه‌گهر پنیوست بیت، ری‌کخستنی قهرز/قهرز و چاودیری دارایی په‌وه‌ست به‌ گریه‌ست و پارهدانی گشتی).</p>

<p>و‌ه‌زاره‌تی ر‌وش‌ن‌ب‌یری و گ‌ه‌ش‌ت‌و‌گ‌وزار و ش‌و‌ی‌ن‌ه‌واره‌کان</p>	<p>ب‌ه‌ر‌ی‌و‌ه‌ب‌ه‌ر‌ای‌م‌تی ش‌و‌ی‌ن‌ه‌واره په‌ی‌و‌م‌ن‌د‌یدار مکان و پ‌ش‌ک‌ن‌ه‌ری ناو‌چ‌ه‌کانی پ‌ر‌و‌ژ‌ه‌که، له‌وانه پ‌ش‌ک‌ن‌ه‌ری ش‌و‌ی‌ن‌ه‌واره‌کانی سام‌ه‌را و پ‌ش‌ک‌ن‌ه‌ری ل‌ی‌ه‌ات‌و‌ی د‌یک‌ه ب‌ه‌پ‌ی پ‌ی‌و‌ی‌س‌ت</p>	<p>ب‌ه‌ر‌پ‌رس‌ه له پاراستنی س‌ه‌ر‌چ‌او‌م‌کانی ک‌ه‌ل‌ه‌پ‌و‌ری ک‌ه‌ل‌ت‌و‌ری، پ‌ی‌د‌ا‌چ‌و‌ن‌ه‌ره و پاک‌ر‌د‌ن‌ه‌ره له ک‌اتی پ‌ی‌و‌ی‌س‌ت‌دا، و چ‌او‌د‌ی‌ر‌ی‌ک‌ر‌د‌نی ر‌ی‌و‌ش‌و‌ی‌ن‌ه‌کانی د‌و‌ز‌ی‌ن‌ه‌و‌ی ه‌ل له ک‌اتی کار‌م‌کانی گ‌و‌ل، ب‌ه‌ت‌ای‌ب‌ه‌تی له ناو‌چ‌ه ه‌م‌س‌ت‌یار‌م‌کانی ک‌ه‌ل‌ه‌پ‌و‌ری</p>
<p>و‌ه‌ زاره تی ژ‌ی‌نگ‌ه و ده سه لات‌د‌اران‌ی ژ‌ی‌نگ‌ه ی پار‌یز‌گ‌اکان</p>	<p>ب‌ه‌شی ه‌ه‌ل‌س‌ه‌ن‌گ‌اند‌نی کار‌ی‌گ‌ه‌ری‌به ژ‌ی‌نگ‌ه‌ی‌ه‌کان و ف‌ه‌ر‌مان‌گ‌ه و ب‌ه‌ر‌ی‌و‌ه‌ب‌ه‌ر‌ای‌م‌ت‌ی‌به ژ‌ی‌نگ‌ه‌ی‌ه‌ په‌ی‌و‌م‌ن‌د‌یدار مکان له ناو‌چ‌ه‌کانی پ‌ر‌و‌ژ‌ه‌که</p>	<p>د‌ه‌سه‌ل‌ات‌د‌اران‌ی ل‌ی‌ه‌ات‌و‌و ب‌و په‌س‌ن‌د‌ک‌ر‌د‌نی ژ‌ی‌نگ‌ه‌ی‌ه له ک‌اتی پ‌ی‌و‌ی‌س‌ت و چ‌او‌د‌ی‌ر‌ی‌ک‌ر‌د‌نی ی‌اس‌ا و چ‌او‌د‌ی‌ر‌ی‌ک‌ر‌د‌نی پ‌ا‌ب‌ه‌ن‌د‌ب‌و‌ن، له‌وانه ه‌م‌ا‌ه‌ن‌گ‌ی له‌س‌ر پ‌اش‌ه‌ر‌و و د‌ه‌ر‌چ‌و‌ون و ک‌م‌پ‌ی کار و و‌ی‌س‌ت‌گ‌ه‌ی ق‌یر و ر‌ی‌ک‌خ‌س‌ت‌نی ش‌و‌ی‌ن‌ه‌کانی ت‌ر</p>
<p>د‌ام‌ود‌ه‌ز‌گ‌اکان‌ی پار‌یز‌گ‌اکان</p>	<p>ف‌ه‌ر‌مان‌گ‌ه په‌ی‌و‌م‌ن‌د‌یدار‌م‌کانی پار‌یز‌گ‌ا و ن‌ی‌د‌اره‌ی ق‌ه‌ز‌او ناح‌ی‌ه‌ک‌ان‌ی‌ان له ناو‌چ‌ه‌کانی پ‌ر‌و‌ژ‌ه‌که</p>	<p>ه‌م‌ا‌ه‌ن‌گ‌ی گ‌ش‌تی له‌س‌ر ن‌اس‌تی پار‌یز‌گ‌اکان د‌اب‌ی‌ن ب‌ک‌ات، ن‌اس‌ان‌ک‌اری ب‌و م‌و‌ل‌ه‌ت و د‌ه‌س‌ت‌گ‌ه‌ی‌ش‌تن ب‌ک‌ات، پ‌ا‌ل‌پ‌ش‌تی پ‌ر‌و‌س‌ه‌ی ز‌م‌وی و ق‌ه‌ر‌م‌و‌و‌ک‌ر‌د‌ن‌ه‌ه ب‌ک‌ات، ه‌س‌ر‌و‌ه‌ها و‌ه‌ک په‌ی‌و‌م‌ن‌د‌ی‌ه‌کی س‌ه‌ر‌ه‌کی له‌گ‌ه‌ل ن‌ه‌ن‌ج‌و‌م‌ن‌ه خ‌و‌ج‌ی‌ب‌ه‌کان و ک‌و‌م‌ل‌گ‌ه‌کان ب‌ه د‌ر‌ی‌ز‌ای‌ی ر‌ا‌ر‌ه‌م‌کان کار ب‌ک‌ات</p>
<p>د‌ه‌سه‌ل‌ات‌د‌اران‌ی ش‌اره‌و‌ان‌ی‌ه‌کان</p>	<p>ب‌ه ر‌ی‌وه ب‌ه ر‌ای‌ه ت‌ی‌به په ی‌وه ن‌ی‌وه ک‌انی ش‌اره وانی له ناو‌چ‌ه‌کانی پ‌ر‌و‌ژ‌ه‌که دا</p>	<p>ب‌ه‌ر‌پ‌رس‌ه له خ‌ز‌م‌ت‌گ‌وزار‌ی‌به ناو‌خ‌و‌ی‌ه‌کان و ت‌وری ر‌ی‌گ‌او‌بان‌ی ناو‌خ‌و‌ی‌ی له ش‌ار‌و‌چ‌ه‌کان و ناو‌چ‌ه‌کانی د‌ه‌ور‌وب‌ه‌ری ش‌ار ب‌ه د‌ر‌ی‌ز‌ای‌ی ر‌ا‌ر‌ه‌م‌کان. ک‌لی‌لی ب‌ه‌ر‌ی‌و‌ه‌ب‌ر‌د‌نی کار‌ی‌گ‌ه‌ری‌ه‌کانی ب‌ی‌ن‌اس‌ازی، ر‌ی‌ک‌خ‌س‌ت‌ن‌ه‌کانی چ‌و‌ن‌ه ژ‌و‌ر‌ه‌ه، س‌و‌ر‌ان‌ه‌و‌ی ه‌ات‌و‌و‌چ‌و، ه‌م‌ا‌ه‌ن‌گ‌ی پ‌اش‌ه‌ر‌و و ت‌ی‌ک‌ه‌ل‌ب‌و‌نی ر‌و‌ژ‌انه له‌گ‌ه‌ل د‌ان‌ی‌ش‌ت‌و‌ان و ب‌ازر‌گ‌انه ز‌ی‌ان‌ل‌ی‌ک‌ه‌و‌ت‌و‌ه‌کان</p>
<p>ک‌و‌م‌ل‌ه‌ پ‌ی‌ش‌ه‌ی‌ی و ب‌ازر‌گ‌ان‌ی‌ه‌کان</p>	<p>ک‌و‌م‌ل‌ه‌کانی گ‌وا‌س‌ت‌ن‌ه‌و‌ی بار‌ه‌ل‌گ‌ر و بار‌ه‌ل‌گ‌ر؛ خ‌ز‌م‌ت‌گ‌وزاری گ‌وا‌س‌ت‌ن‌ه‌و‌ی پ‌اس و گ‌ه‌ش‌ت‌یار له ن‌ی‌وان ش‌اره‌کان</p>	<p>ن‌و‌ی‌ن‌ه‌ر‌ای‌م‌تی ب‌ه‌ر‌ژ‌ه‌م‌ن‌د‌ی‌ه‌کانی کار‌ی‌ک‌ه‌ران‌ی گ‌وا‌س‌ت‌ن‌ه‌ه، ب‌ازر‌گ‌ان‌ان و ب‌ازر‌گ‌ان‌ان د‌ه‌ک‌ات که پ‌ش‌ت ب‌ه ر‌ی‌ر‌ه‌م‌ه‌که د‌ب‌ه‌س‌تن، و د‌ه‌ت‌و‌ان‌ی‌ت کار‌د‌ان‌ه‌و‌ی پ‌ن‌ی‌ک‌ه‌اته له‌س‌ر بار‌و‌د‌خی ر‌ی‌گ‌او‌بان، با‌ج، ش‌و‌ی‌ن‌ه‌کانی پ‌ش‌و‌دان و ر‌ی‌و‌ش‌و‌ی‌ن‌ه‌کانی س‌ه‌ل‌ام‌تی پ‌ن‌ی‌ش‌ک‌ه‌ش ب‌ک‌ات.</p>
<p>ر‌ی‌ک‌خ‌را‌وه‌کان‌ی ک‌و‌م‌ل‌ه‌گ‌ه‌ی م‌ه‌د‌ه‌نی</p>	<p>ر‌ی‌ک‌خ‌را‌وه‌ نا‌ح‌ک‌وم‌ی‌ه‌کان و CBOs که کار له‌س‌ر پاراستنی ژ‌ی‌نگ‌ه، گ‌ه‌ش‌ه‌پ‌ید‌انی ک‌و‌م‌ل‌ه‌گ‌ه، ک‌ه‌ل‌ه‌پ‌و‌ور، گ‌ه‌ن‌جان و ژ‌نان د‌ه‌کن</p>	<p>د‌اک‌و‌ک‌ی‌ک‌ر‌د‌ن، پ‌ش‌ت‌گ‌یری ب‌و گ‌رو‌پ‌ه لا‌وا‌ز‌ه‌کان و چ‌او‌د‌ی‌ر‌ی‌ک‌ر‌د‌نی س‌ه‌ر‌ب‌ه‌خ‌وی کار‌ی‌گ‌ه‌ری‌ه‌کانی پ‌ر‌و‌ژ‌ه‌که و ر‌ی‌و‌ش‌و‌ی‌ن‌ه‌کانی ک‌ه‌م‌ک‌ر‌د‌ن‌ه‌ه.</p>
<p>ر‌ا‌گ‌ه‌پ‌اند‌ن</p>	<p>ر‌و‌ژ‌ن‌ام‌ه‌گ‌ه‌ری ناو‌خ‌و‌ی‌ی و ن‌ه‌ت‌ه‌و‌ی‌ی و ت‌ه‌ل‌ه‌ف‌ز‌ی‌و‌ن و ر‌اد‌ی‌و و د‌ه‌ز‌گ‌اکان‌ی ن‌و‌ن‌ال‌ی‌ن</p>	<p>ب‌لا‌و‌ک‌ر‌د‌ن‌ه‌و‌ی ز‌ان‌ی‌اری ب‌و ر‌ای گ‌ش‌تی، ش‌ی‌وه‌ی ت‌ی‌گ‌ه‌ی‌ش‌تن‌ی گ‌ش‌تی ب‌و پ‌ر‌و‌ژ‌ه‌که و د‌اب‌ی‌ن‌ک‌ر‌د‌نی ک‌ه‌ن‌ا‌ل‌ی‌ک ب‌و گ‌ه‌ب‌اند‌نی س‌و‌ود‌ه‌کان، م‌ه‌ت‌ر‌س‌ی‌ه‌کان و ب‌ه‌ر‌م‌و‌پ‌ن‌ی‌ش‌چ‌و‌ونی پ‌ر‌و‌ژ‌ه‌که.</p>
<p>ی‌ه‌ک‌ه‌ی ه‌م‌ا‌ه‌ن‌گ‌ی پ‌ر‌و‌ژ‌ه و ت‌ی‌م‌ه‌کان‌ی ب‌ه‌ر‌ی‌و‌ه‌ب‌ر‌د‌نی پ‌ر‌و‌ژ‌ه</p>	<p>ی‌ه‌ک‌ه‌ی ه‌م‌ا‌ه‌ن‌گ‌ی پ‌ر‌و‌ژ‌ه‌کان له و‌ه‌زار‌ه‌تی ب‌ی‌ن‌اس‌ازی، ن‌ی‌ش‌ت‌ه‌ج‌ی‌ک‌ر‌د‌ن و ش‌اره‌و‌ان‌ی‌ه‌کان و کاره گ‌ش‌ت‌ی‌ه‌کان. ت‌ی‌م‌ه‌کان‌ی ب‌ه‌ر‌ی‌و‌ه‌ب‌ر‌د‌نی پ‌ر‌و‌ژ‌ه‌کان له ب‌ه‌غ‌دا و ه‌ول‌ت‌یر</p>	<p>ه‌م‌ا‌ه‌ن‌گ‌ی ج‌ی‌ب‌ه‌ج‌ی‌ک‌ر‌د‌ن، ی‌ه‌ک‌خ‌س‌ت‌نی چ‌او‌د‌ی‌ری و ر‌ا‌پ‌و‌رت و ب‌ه‌ر‌ی‌و‌ه‌ب‌ر‌د‌نی ر‌ی‌ک‌خ‌س‌ت‌ن‌ه‌کانی ب‌ه‌ش‌د‌ار‌ی‌ک‌ر‌د‌نی ل‌ای‌م‌نه په‌ی‌و‌م‌ن‌د‌یدار‌م‌کان له‌س‌ر ن‌اس‌تی پ‌ر‌و‌ژ‌ه</p>

قهاره‌کائی تو‌مارکردن و هه‌لسه‌نگاندنی زه‌وی	فهرمانگه‌کائی تو‌مارکردنی زه‌وی و کاداستیر؛ لیژنه‌ی رسمی هه‌لسه‌نگاندن و په‌یوانه‌کردن	ناوند بۆ کرینی زه‌وی، نامارکردن و هه‌لسه‌نگاندنی سه‌رمایه، به‌لگه‌نامه‌ی نارمه‌زایه‌تیه‌کان، چاره‌سه‌رکردنی نا‌کوکیه‌کان، و که‌مکردنه‌وی مه‌ترسییه‌کائی په‌نشینی له کاتی ته‌واوکردنی دیزاینه‌که‌دا
ده‌زگاکائی چاکسازی و کارپیکردنی ریگاو‌بان	سه‌نتره‌کائی چاککردنه‌وی ریگاو‌بان و تیمه‌کائی نه‌ندازیاری مه‌یدانی به‌رپرسن له چاودیری رو‌تینی و کارپیکردنی راره‌موکان	کلیلی دیاریکردنی سنووردارییه‌کائی مافی ریگا، کیشه‌کائی ناوهرۆ و چاودیری، بارودۆخی شوینی پشودان، و په‌یداویستییه‌کائی کو‌نترۆلی چوونه ژورمه‌وه. په‌شتگیری له کارپیکردن و پاراستن به‌به‌رده‌وامی ده‌کات
گروه‌ی که‌مه‌درامه‌ته‌کان یان لاوازه‌کان		
نه‌و خیزانانه‌ی که ژنان سه‌ره‌پرشتی ده‌که‌ن	ژنان سه‌ره‌پرشتی مأل ده‌که‌ن به‌دریژایی راره‌موکه	له‌وانیه‌ی رووبه‌رووی لاوازی زیاتری له‌ده‌ستدانی داهات، سنوورداریکردنی ده‌ستگه‌په‌شتن و مه‌ترسییه‌کائی سه‌لامه‌تی به‌یته‌وه. له‌وانیه‌ی په‌یوستان به‌گه‌یاندنی نامانجدار به‌یت.
خیزانه‌ی هه‌ژار و که‌م داهاته‌کان	نه‌و خیزانانه‌ی سه‌رمایه و داهاتی سنوورداریان هه‌یه، له‌وانه‌ش ئه‌وانه‌ی پشت به‌چالاکی نافریمی ده‌به‌ستن له‌سه‌ر ریگا خیزاکان	توانای که‌متر بۆ هه‌لمژینی شوکه‌کائی کرینی زه‌وی، په‌چرانی بازرگانی یان گۆرانکاری ده‌ستگه‌په‌شتن. له‌وانیه‌ی په‌یوستی به‌پالپشتی بزوی گونجاو و ره‌چاوکردنی تایبه‌ت به‌یت له‌قه‌ره‌بووکردنه‌وه و په‌یوانه‌ی یارمه‌تی.
به‌کاره‌ینه‌رانی نارمه‌سی زه‌وی و کریکاران	جوتیاران، کرچی بی‌گره‌یه‌ستی فه‌رمی، کریکاری وهرزی له‌کینلگه‌کان. کریکاری نارمه‌سی له‌شوینی هه‌وانه‌وه و دوکانه‌کان	زۆرجار به‌لگه‌نامه‌ی فه‌رمی که‌مه و له‌وانیه‌ی دووربخزینه‌وه یان وه‌ک زیاده‌رووی مامه‌له‌یان له‌گه‌لدا بکرت. په‌یوستی به‌په‌یوانه‌ی دیاریکراو و گرتنه‌خۆی هه‌یه بۆ خۆلادان له‌ده‌ستدانی پرۆسه‌ی لئومچوون و یارمه‌تیدان
ناواره‌ی ناو‌خوییه‌کان و گه‌راوه‌کان	ناواره و گه‌راوه‌کان که به‌دریژایی یان نزیک راره‌موکه ده‌ژین (نیه‌شته‌جیبوونی فه‌رمی و نافریمی)	له‌وانیه‌ی خاونداریتی و به‌لگه‌نامه‌ی دلنهایی نه‌به‌یت. له‌وانیه‌ی به‌تایبه‌تی هه‌ستیار به‌رامبه‌ر ناواره‌بوونی زیاتر و په‌یوستی به‌به‌شداری گونجاو و پالپشتی گونجاو هه‌به‌یت.
که‌سانی خاوه‌ن په‌یداویستی تایبه‌ت و به‌سه‌لا‌چووون	که‌سانی خاوه‌ن که‌مه‌ندامی جه‌سته‌یی، هه‌ستی و مێشکی و دانیه‌شتووانی به‌ته‌مه‌ن له‌کو‌مه‌لگه‌کائی به‌دریژایی راره‌موکه	زیاتر کارپیکردنی گۆرانکاری له‌سه‌لامه‌تی ریگاو‌بان، ده‌ستگه‌په‌شتن به‌خزمه‌تگۆزاریه‌کان و په‌رینه‌وه‌ی په‌یاده هه‌یه. په‌یوستی به‌زانیاری به‌رده‌ست، شوینی راویژکاری بی‌به‌به‌ست و شیوازی به‌شداری گونجاو هه‌یه.

4 پوخته‌ی چالاکیه‌کائی په‌شووی به‌شداریکردنی خاوه‌ن په‌شکه‌کان

4.1 1 راولی و به‌شداری لایهنه په‌یومندیدارمکان له‌کاتی ناماده‌کارپیه‌کائی ESIA

4.1.1 شیوازی گشتی و شیوازه به‌کارهاتووه‌مکان

له‌ناماده‌کارپیه‌کائی ESIA، راولی‌کاره‌که له‌سه‌رمه‌تای ده‌ستپیکردنی تو‌ژی‌نه‌وه‌که له‌تشرینی یه‌که‌می ۲۰۲۵ هه‌وه چالاکی به‌رده‌وامی به‌شداری لایهنه په‌یومندیدارمکانی نه‌جامداوه، له‌ریگه‌ی نه‌م شیوازانیه‌ی خواره‌وه: چاوپیکه‌وتنی زانیاریده‌ری سه‌ره‌کی (KIIIs)، گه‌توگۆی گروپی فوکس (FGDs) و راولی‌تله‌فونی. چالاکی په‌یومندی له‌گه‌ل ده‌سه‌لاتداری سه‌ره‌کی حکومه‌ت و کو‌مه‌لگه‌ی خو‌جیبیه‌کان له‌ناویان نزیک ریره‌وی ریگا که نه‌جامدرا. هه‌مه‌جۆری نوینه‌رایه‌تی کو‌مه‌لگا له‌ریگه‌ی به‌شداریکردنی په‌یوان و ژنان و به‌سه‌لا‌چووون و سه‌رکرده‌کائی کو‌مه‌لگا له‌به‌رچاو گه‌راوه. هه‌موو چالاکیه‌کان به‌ته‌واوی

دۆکومینت کران، لهوانه لیستی بهشداربووان و وینهکان، بۆ دانیابوون له شهفافیته. چالاکییه راویژکارییهکان بهم نامانجانهی خوارموه ناماده کران:

- تیگهیشتن له چوار چپوهی ناوخویی و ئهولهبویاتی خاوهن پشکهکان،
- زانیاری سهبارته به پرۆژهکه ئاشکرا بکه،
- گفتوگو لهسه چالاکیهکانی پرۆژهکه و پیشبینیکردنی کاریگهرییه ژینگهیی و کومه لایهتیهکانیان
- نیگهرانی و پیشنیارهکان لهسه پرۆژهکه و ریشوینهکانی کهمکردنمه کۆبکهنمه.

4.1.2 ئهنجامی چالاکیهکانی راویژکردن بۆ ریگیای خیرای ژماره ۲

خشته ۱- 4 بوختهی چالاکییه راویژکارییهکان که تا نیستا بۆ E۲ نهنجامدراون:

شاویاز	نهخیر له بهشداربووان		خاوهن پشکهکان
	مینهکان	نیر	
شیاوی تیکهه	۱	۴	RBD-PMT
ئیف جی دی		۳	بهریوه بهراپهتی کشتوکال - تکریت ، سهلاح الدین
شیاوی تیکهه	۴	۳	به ریوه به ری ته کنیکی - وه زاره تی ژینگه - به غذا
KII		۱	بهشی ژینگه - سامهرا
ئیف جی دی		۳	شارهوانی سامهرا
ئیف جی دی		۶	بهشی کشتوکالی نیسحاق
ئیف جی دی		۶	قهزای دوجهیل
KII		۳	جوتیاران و خاوهن هموزی ماسی له دوجهیل - سهلاح الدین
KII		۱	سهروک هوز له دوجهیل
پهوهندیه تهلهفونیهکان		۱	فهرمانگهی کشتوکال له نهنسار - سهلاح ئهلدین
کهی نای نای و ئیف جی دی		۱۰	جوتیار و خاوهن زهوی له شیخ نهمیر - ی به غذا
KII		۱	بهشی کشتوکالی له گهر میان - به غذا
KII	۲	۲	بهشی نار بی دی تکریت
KII		۲	نوسینگه ی ژینگه له سه لآحالدین
پهوهندیه تهلهفونیهکان		۳	پشکنهری شوینهوار مکانی سامهرا

پهیوهندیه تهلوهفونیهکان	۱		دهزگای روپنوی جیولوجی - بهغدا
پهیوهندیه تهلوهفونیهکان	۱		فهرمانگهی سرچاومکانی ناوله سهلاحالدین
KII	۱		موختاری گوندی سهبیت - ی بهغدا
نیف جی دی	۳		خاوه ن خانووه کان به دریزایی ریزبه ندی گوندی سایبیت - ی بهغدا
نیف جی دی	۲		بریکاری خانووه به له گوندی سهبیت - ی بهغدا
نیف جی دی	۴	۱	جوتیاران و ژنالی مالمال له سهبعانلهپور - ی بهغدا
KII	۳		قهزای رومادی
نیف جی دی	۳		به ریوه به رایه تی فریاگوزاری پزشکی رومادی
KII	۱		به ریوه به رایه تی ژینگه ی نه نبار
نیف جی دی	۳		سهنتهری چاکردنوهی ریگاوایی رومادی
	۷۳	۸	کوی گشتی

نهمانهی خواروه پوختهی دهر نهمانه سهرهکیهکانی چالاکیهکانی بهشداریکردنی لایهنه پهیوهندیدار مکانن که راویژکاره که له کاتی سهردانهکانی شونیی پروژمه که تا نیستا نهمانیداره:

خشته ۲- 4 دهر نهمانه سهرهکیهکانی چالاکیهکانی راویژکاری بو E۲:

پهیمه سهرهکیهکان، نیگه رانییهکان و راسپاردهکان	گروپی خاوه ن پشکهکان
<ul style="list-style-type: none"> چوارچپوهی یاسایی و ریوشونیهکانی دهستیه سهرداگرتتی جورهکانی زهوی (زهوی دهولتهی، خاوه ندرایتی تایبیت و گریبهستی کشتوکالی) روون کردهوه. جهختی لهوه کردهوه که دهبیت دست بهسهرداگرتتی زهوی و قهرهپوکردهوه پش پیدانی گریبهستی بیناسازی تهواو بکرتیت بو دورکهوتنهوه له ناکوکی و دواکهوتن. پیشناری بیناسکردنی پیشومختهی ریگا و کاری هاوبمش لهگهل نووسینگهی توماری زهوی فهرمی بو دیاریکردنی پارچه زهوییه کاریگهرهکان و وهستانندی دابهشکردن/فروشتن بو سنووردارکردنی پیشیبینی و ناکوکیهکانی داهاتوو. تکنیدی لهسهر پنیوستی هلسهنگاندنی شفاف و لیژنهی زهوی و دانهوتله و قهرهپوکی لهکاتی خویدا کرد بو لهوهی زیانلیکهوتوو ان بتوانن بژیوی ژیانیان بگهریننوه. ناماژهی بهوهدا که دهزگاکانی دهولته به شیوهیهکی ناسایی راویژی پیکهاتیبی لهگهل کهسانی کاریگهر نهمان نادن و ناموژگاری کرد که نهم پروژیه دهبیت لهولمویتهی گفوتگوی زوو و پهیوهندیهکی روون لهسهر ماف و ریوشونیهکان بدات. 	<p>به ریوه به رایه تی ریگاوایی و پردهکان (بهغدا و سهلاحالدین)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ناگاداری پروژمه که و به شیوهیهکی گشتی وهک ریگایهکی ستراتیجی دهبینن که دهموانیت ناوچهی نو بکاتهوه و پهیوهندی باشتر بکات و هلی کار برهخسینیت، به مهرهچیک به شیوهیهکی گونجاو لهگهل ریگا ناوخبیهکان تیکهل بکرتیت. 	<p>به ریوه به رایه تی شارهوانی و قهزاکان (شارهوانی سامهرا؛ به ریوه به رایه تی ناوچه ی دوجیل و سینکته ره کان</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • تیشکی خسته سهر ئهوهی که بهشیک زوری هیلکه زهویه کشتوکالییهکانی چری کشتوکالی تیدهپهریت (لهوانه کیلگه و باخهکانی ئاودیری تهوره) و لهدهسدانی بهشیک له پارچه زهوییهکان لهوانیه تهوای سیستمی ئاودیری داروو خانیت. • پیشینی کار دانهوهی توند له جووتیاران و دانیشتوان دهکرت ئهگهر دهستکهرتتی زهوی بهشیهیهکی دادپهروهرا نه و شهفاف بهرزه نهچیت. • داوا کرا که پرۆژمه پارێزگاری له کهنا له سهر مکیهیهکانی ئاودیری و ئاوهرو بکات و رهچاوی گۆرینی ریزبهندییهکه بکات، ئهگهر گونجاو بنیت، بهرمو ناوچه کهمتر بهرهمهینان یان کهمتر بهکارهینراو. • پیشیناری کرد که بۆ خاوهن کربی کشتوکالی زیانلیکهوتوو، بهشهکانی تری زهوییهکانیان بگۆردرین بۆ خاوهندارینی تهوای تاییهت وهک بهشیک له پاکجی قهرمبووکردنهوه. • داواکرا که قهزاکه راستهوخۆ سوود له پرۆژمه که وهربگریت، بۆ نمونه له ریگهی بودجهی تهرخانکراو بۆ چاودیری ریگهوا بانهکانی ناوخویی و خزمتگوزاری گشتی.
<p>دهسهلاتداری ژینگه (سهلاحالدین و سامهرا)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ئاماژهی بهمهدا که ئهوان زانیاری پیشومخت یان پهوهندی قهرمیان لهسهر پرۆژمه سنووردار کردوه و داوای نامهنووسی قهرمی و هاوبهشیکردنی پۆتانهکانی ریگا و وردمهکاریهکانی دیزاینیان کرد. • ئاماژهی به یاسا ژینگهیه پیوهندیارهکانی عیزاق کرد (کۆنترۆلکردنی ژاوهژاو، سنووری دهرچوون، ستانداردی شوین) و جهختی لهسهر پیویستی پابهندبوون به پینداویستیهی ژینگهیه نیشتمانیهکان کردوه سهرمراي کهمی ئامیزمهکانی چاودیری. • نیگهرانی خۆی دهربهریت سهبارت به گۆرینی زهوییه کشتوکالییه بهرهمهینان مهکان و جهختی لهوه کردوه که ههر زیانلیک دهبنیت به وریاییهوه پاساو بدریتتهوه و کهمبکریتهوه. • تیشکی خسته سهر خاله لاهانهکانی بهریوهکردنی پاشهرووی رهق و ئاوهرو (شویی زبلدانی نیاسایی، ونیستگهکانی چارهسهرکردنی کارناکراو) و پیشیناری کرد که پاشهرووی بیناسازی و کهمپ و ئاوهرو له ریگهی پلانی روون و ههماهنگی لهگهڵ شارهوانیهکان و بهریوههرا بهتیهکانی ژینگه بهریوههرا بگرین. • کاریگهری لهسهر ئاژمه کیهویهکان و جولهی ئاژمهکان دیاری کرد و پیشیناری کرد که دیزاینی ریگهکه پهریهوهی گونجاو و کهمکردنهوهی ئهوه شوینانهی که میگهڵ و ئاژمه کیهویهکان تیدهپهرن لهخۆ بگریت.
<p>دهزگاکانی شوینهوارهکان (بهشی شوینهوارهکانی سامهرا)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • دووپاتی کردوه که نامهکانی پیشووتر (۲۰۱۳) نیگهرانی دهربارهی ریگهسنتی E۲ له ریگهی دیمهنی شوینهوارناسی فراوانتری سامهرا هیشتا پیوهندیاره و چاوهروانی پینداچوونهوه به پۆتانه نوێکراو مهکان دهکات. • ئاماژهی بهمهدا که ریرهوی ئیستا ناوچه شوینهواریهکان دهربهریت (لهوانه بهنهت هسهن و بهشیک له قادسیه) و ئهوه بهی ههموارکردنهوه قبول ناکریت. • پیشیناری کرد که پرۆژمه داواکارییهکی رسمیی بنیتریت و لیژنهیهکی هاوبهش لهگهڵ پشکنهری شوینهوارمهکان دابهزرینی بۆ پینداچوونهوه به ریزکردن لهگهڵ نهخشهکانی کهلهپوور. • پیشیناری گۆرینی ریزبهندییهکه به نزیکهی ۵۰۰ مهتر له ناوچه ههستیارهکانی شوینهوار، بهتاییهتی له دهوروبهری شاری شوینهواری سامهرا (شویی کهلهپووری جیهانی یونسکو) و شوینه تومارکراو مهکانی دیکه، بۆ دورکهوتنهوه له ناکۆکی و ناسانکاری بۆ بهدهستهینانی مؤلعت.
<p>کۆمهلهگه خۆجینییهکان و بهکارهینهرانی زهوی - گوندی سهبیهت (بهغدا)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • دانیشتوان ئاگادارن که له سالانی ههشتاکانهوه پلانی دروستکردنی شهقامیکی بازنهیی دانراوه، بهلام گومان له بههای زیادکراوی ریزهویکی نوێ دهکهن به بهراورد به نوێکردنهوهی ئهوه ریگهیهی که ئیستا فراوان دهکرت.

	<ul style="list-style-type: none"> • نینگهرانی توندی دهربرپوه سهارمت به پروخاندنی خانوهمکان که به "زیادهرموی" ناودهبرین و ترسیان له زیانی زیاتر همیه بهبی قهر میووی دادپهرومرانه، بهتایبهتی به لهبرچاوگرنتی دؤخی نادلنیایی خاوهنداریتی (گریبهستی کشتوکالی، بهکارهینانی دریزخایمن بهلام نهبوونی خاوهنداریتی نازاد). • گومان لهوه دهکریت که زهویبه زهوماوهمکان بؤ وهبرهینان و پروژهی نیشتهجیبوون بگوردین نهک بؤ بهرژموندی گشتی، که متمانه لاوز دهکات. • داوای گفتوگو و دانوستانی پیشومخت کرد پیش هر پروخاندنیک، لهگهل زانیاری روون لهسر ریگا، مولکهکان و مافهکان و کاتهکان. • قهر میووی دادپهرومرانه، خیرا و مانادار پیشنیار کرد، لهوانه رهچاوکردنی جیگرموهی پارچه زهوی له ناوچهکدها، و جهختی لهوه کردهوه که دواکهوتن یان پرؤسهی ناروون نارزایی لیدهکوهیتهوه. • ناماژ میان بهودا که ئهوان به شیوهیهکی گشتی کریکاره کوچبههمکان قبول دهکن ئهگهر ریز له یاسا و یاساکانی ناوچهکه بگرن، بهلام چاوهرنی پروژه و بهلیندهران دهکن که هلسوکوهوت بهریوه بهن و ریگری له چالاکیه نایاسایههمکان بکن.
<p>جوتیاران و خاوهن زهویبههمکان - قهزای دوجهیل</p>	<ul style="list-style-type: none"> • سووده شاراوهمکانی ریگا خیراکه له رووی بهیهکوه بهستنهوهی ناوچهکه، باشترکردنی ناسایش، ناسانکاری بازرگانی و دابینکردنی هملی کار له کاتی دروستکردن و کارپیکردندا ناساند. • جهختی لهوه کردهوه که نزیکههی هممو زهویبههمکان به دریزایی ئهوه هیله پیشنیارکراومه چالاکانه دهکیلرین (نزیکههی ۶۰٪ به ناودیری جوکه و ۴۰٪ به بیرهمکان و سیستههی تهوره) و برینی پارچه زهویبههمکان لهوانهیه کشتوکالی زهوی ماوتهوه زهممت یان مهحال بکات. • نینگهرانی خوی دهربرپیت سهارمت به فرمانه دووبارهبووهمکان بؤ لابرندی ههوزی ماسی و دامهزراوه کشتوکالیهمکان و داوای روونکردنهوهی کرد که کام سهرمایه و کهی کارپیکری دهپیت. • داواکرا که ئهگهر تنها بهشیک له زهویبهکی کشتوکالی بهکریگراو زهوت بکریت، ئهوه ناوچهیهی دهپیتتهوه به فرمی بگوردین بؤ خاوهنداریتی تهوای جوتیارهکه وهک بهشیک له پاکتیجی قهر میووکردنهوه. • داوای پهیوهندی ناوخری تایبهت به ریگا نویهکه و لهوهراندن و پهپینهوهی نازلداری کرد بؤ پاراستنی ریگا تهقلیدیههمکانی نازلداری. • جهختی لهسر گرنگی قهر میووی خیرا و پیویست و پهیوهندی شفاف کردهوه بؤ دوورکوهوتنهوهی له ناکوکی جدی لهگهل هوز و خیزانه زیانلیکوهوتوهمکان.
<p>کومه لگه ی خوچییی - ناوچه ی سه بهه نه لبور له به خدا</p>	<ul style="list-style-type: none"> • رایانگهمیاند که ئهوان له سالانی ۱۹۸۰ کانهوه ناگاداری پلانی ریگاو بانن و پیشبینی دهکن بهشیک له زهویبههمکانیان بکوهیته ناو شهمهکهوه. • گورینی بهکارهینانی زهوی له کشتوکال (گهنم، جو، سموزهی وهرزی) بؤ نیشتهجیبوون دوا برینی ناوی ناودیری و هملوشاندنهوهی گریبهسته کشتوکالیهمکان روون کردهوه. تیبینی دابهشکردنی زهوی حکومت له سالانی ۱۹۹۰ و دیاریکردنی سنووری زهوی له لایمن خاوهنههمکانهوه بؤ نامادهکاری بؤ دروستکردن. • تیشکی خسته سهر کهلینههمکانی خزمهتگوزاریبه سهرتایبههمکان، بهتایبهتی نهبوونی بنکهی تهندروستی سهرتایی و خزمهتگوزاری فریاگوزاری. • جهختی لهسر وابهستهبوونی بههیز به زهوی کردهوه و ناماژهی بهودا که خیزانههمکان به شیوهیهکی گشتی نایانهویت واز له زهویبههمکانیان بهینن. • جهختی لهسر پیویستی قهر میووکردنهوهی دادپهرومرانه و پیویست و خیرا بؤ زهوی و ههر سهرمایه ی زیانلیکوهوتو کردهوه و ناماژهی به ئهگهری بهرزبوونهوهی

	<p>نرخهکان و ئاستهنگهکان کرد له دهستهبرکردنی جیگرهوهی زهوی و بنیاتناهوهی خانوو بهره له ماوهیهکی گونجاودا.</p> <ul style="list-style-type: none"> • نیگهراینییهکانی تهندروستی و سهلامهتی کۆمهلهگه، بهتاییهتی مهنترسی لهسهر مندالان و پیاده، و پیشبینی بهرزی دهنگ له کاتی دروستکردن و کارکردندا کرد. داوای ریوشوینی کرد بۆ بهرینهوهی سهلامهنتر، سهلامهتی هاوچۆ و کهمکردنهوهی ژاوهژاو. • تئیینی بوونی بالهنده (وهزی) و مار له ناوچهکهدا کرد، که نامازهیه بۆ ههستیاری ژینگهیی ناوخۆیی. • سوودی بهرچاو دیاری کرد لهوانه ههلی کاری ناوخۆیی لهکاتی و پاش دروستکردن، و داهاتی شاراهه بۆ خاوهن و دابینهکهرانی کهلوپهلی ناوخۆیی به لهبهرچاوگرنتی ههبوونی نامیر و کههستهی بیناسازی له نزیک.
<p>لقی کشتوکالی نهلههشقی - پاریزگای سهلاخالدين</p>	<p>لهسهر دوایین ریکخستن (کانوونی دووهمی ۲۰۲۶):</p> <ul style="list-style-type: none"> • لایهنه پیوهندیار مکان رایانگهیانده که نهوان نهو دوو ریزبهندییه قبول ناکهن که له لایهن بهر تۆمهرايهتی رینگاوبان و پردهکانهوه پیشنیار کراوه بههۆی کاریگهرییه نه ریزییهکانی پیشبینی کراوه لهسهر دانیشتوانی ناوچهکه و باخه بهر ههمهینهر مکان که قهرهبوکردنهو میان زحمهت دهییت و له پراکتیکدا جیگورکی ناکریت. • نهوان جهختیان لهوه کردهوه که خاوهنداریتی زهوی لهو ناوچهیهدا لهسهر بنههای ناویشانی کشتوکالی تۆمار کراوه نهک گریهستی کشتوکالی و بۆچوونیان دهربری که دهستهکوتتی زهوی جیگرهوه، نیشتهجیووون بییت یان کشتوکالی، بهتاییهتی بۆ باخهکان به لهبهرچاوگرنتی بههای درێژخایهنی بژئوی ژیانان. • لایهنه پیوهندیار مکان پیشنیاریان کرد که هیلهکه بهتهواوی له دهرهوهی سنووری کارگیری شارهوانی نیسحاق بگوردریت. • ههر دووکیان ریکهوتن لهسهر بهرزکردنهوهی نهه بابهنه له ریگهی گفتوگوی ههماهنگی لهگهل بهرپرسیانی ناوچه و قهزا و پاریزگاکان و پیوهندی کردن لهگهل و مزارهتی تهندروستی بۆ دۆزینهوهی چارهسهریک که له لایهن ههموو لایهنهکانهوه پهسهند بکریت. <p>-----</p> <ul style="list-style-type: none"> • نیسحاق به ناوچهیهکی کشتوکالی زۆر بهر ههمدار وهسف کرد که خاکیکی بهپیت و باخی بهرفراوانی ههیه (ترشهههنی، ترئ و خورما و میوهی دیکه)، بهتاییهتی لهنتوان رووباری دیجله و ریگای سههکی، که بهشدارییهکی بهرچاوی ههیه له بهر ههمهینهانی میوه و خورما له ناوچهکهدا. • زهوی ناحیهی دیاری کرد و تهنکییدی لهوه کردهوه که دروستکردنی باخ سههرايهی درێژخایهنی بژئوی ژبانه که نهگهر لهدهست بچیت جیگرهوهی ئاسان نییه. • نامازهی بهوهدا که ریزهوهی گهسهپیدانی پیشنیارکراوه بهناو زهوییه کشتوکالییه بیابانییهکانی کهم دانیشتواندا تئدپهریت بهلام نیگهرانی دروستکرد لهوهی که ریزهوهی بهغدا و سهههرا هیشتا دهیته هۆی تیکچوونی گهوره بهگۆیرهی ریزهوهکه. • هۆشداری دا که ریکخستهکه لهوانهیه کۆمهلهگاکان دابهش بکات و پئویستی به گواستهوهی خیزان و تهواوی خیلهکان ههییت. پیشنیار کراوه که به شتۆمهیهکی جیگرهوه بهرمو ناوچهکانی کانه بهردهکانی رۆژناوا رهچاو بکریت که پارچهکان گهورهترن و کاریگهری لهسهر مانهوهی زهوی کهمتره. • ههستیاری و بهر بهستهکانی نزیک له ریزهکه دیاری کرد، لهوانه قوتابخانه و مزگهوت و گۆرستانیکی کۆن و شوینهوارناسی و نزیکی له یهکهی تهندروستی. مهوادی دیاری بۆ ههندیک وهگر دابین کرد (بۆ نمونه مزگهوت و یهکهی تهندروستی). • تیشکی خسته سهه بهر بهسته گهرهکانی نهاندازیاری و ژینگه بههۆی بهرینهوه لهگهل کهناکهانی ناویدی و ناوهرو (لهوانه کهناالی ژماره ۶ و کهناالی ژماره ۸ و کهناالی

	<p>سهرکی ئاودیری ئیسحاق) و هر وه ها هیلی شهمندهفهر. جهختی لهوه کردهوه که دو باره دیزاین کردنهوه کاریگهری لهسهر کارمکانی کهنالهکه و ناوهر و نهگهری ههیه کهناری رووباری دیجله و سیستمه ژینگهیهکانی پهیوست بئیت.</p> <ul style="list-style-type: none"> • بوونی ئاژهل (مانگا، مهر، بزن) و ئاژملی کیوی جوراوجور لهوانه میروول، خشوک، وشکاو، کیسهل و توماری ئاژله دیارمکان (بو نمونه، سهگی دهریایی نهوراسیایی)؛ هر وه ها ئماژهی بهوهدا که مؤلمتی بهر فراوانی ههنگهوانی و چالاکی وهرزی ههنگهوانی پهیوسته به گولی باخهوه. • شیوازمکانی خاونداریتی ناوخوی و بهرزی زهوی و خانووبهره روونکردهوه و ئماژهی بهوهدا که زوریک له پارچه زهوییهکان مافی کشتوکالیان ههیه و جیگرهوهی زهوی گونجاو بو باخ زحمته دهسته بهر بکریت. جهختی لهوه کردهوه که تیچووی قهرمبووکردهوه بهرز دهبیت و بزوی ژیان ئالوز دهبیت. • پیشینی دژایهتییهکی بههیزی کومهلگه، لهوانه نهگهری نارمزیایی دهبرین، نهگهر ریکختهکه کاریگهری لهسهر تهوای گوندهکان و باخه بهر همدارمکان ههبیت. داوای پاساوئیکی روونتری کرد بو جیاوازی ریگا پینشیارکراوهکه له فراوانکردنی ریگای بهغدا-موسل یان تهواوکهس.
<p>کومهلگه ناوخوییهکان له سامهرا - نزیک هیلی شهمندهفهری میژوویی</p>	<ul style="list-style-type: none"> • راپورتیان دا که زانیاری پیشومختیان دهربارهی پرژهکه پینهگهیشتووه و داوای روونتر و ناشکرکردنی مهودا و ریکخستن و کاریگهریه چاوهر و انکراوهکان دهکن. • سوودی شاروهی ناسراو نهگهر پرژهکه پهیوندی باشتر بکات و دهستگهیشتنی باوهر پیکراو بو سهنتهری قهزاکان و ناوچه نزیکهکان دابین بکات. • نیگهرانی خوئی دهربری لهوهی که ریزبهندهیهکه بهشیکی زوری زهوییه کشتوکالییهکانیان دهبات و پارچه زهوییهکانی تر زور بچووک بهجیده هیئیت بو کشتوکالیی نابووری. وهسی دانهوئلهی وهرزی ئیستا (گهنمی زستانه و دانهوئلهی کیلگهی هاوین) دهکات که به ئاودیری و بیریک پالیشتی دهکریت. • جهختی لهسهر نیشتهجیبوونی دریزخایهن و پاشکوی شوینیکی بههیز کردهوه (نیشتهجیبوونی فره نهوه) و رایگهیاند که گواستهوه گونجاو نییه بههوی نهبوونی بزاردی جیگرهوهی زهوی/نیشتهجیبوون. • داوای قهرمبووی دادپهروهرانه و گونجاوی کرد و داوایکرد که ههر پارچه زهوییهکی ماوه له ریگهی خاونداریتی و ناویشانی روونهوه پاریزراو بئیت بو دوورکهوتنهوه له پارچهی بهکار نههاتوو و ناکوکیهکانی داهاتوو.

ئهم راویژانه دهوره سهرتایی بهشداریکردن دهنوئیت. بهشداری لایهنه پهیوندیدار مکان بهردهوام دهبیت و فراوانتر دهبیت له کاتی دیزاین و نامادهکردنی ههر ئامرازیکی ژینگهیی و کومهلایهتی زیاتر که له چوارچیهی ژینگهیی و کومهلایهتی بانکی جیهانی (ESF) پیویسته، لهوانه پهیوندی زیاتر لهگهل کومهلگه زیانلیکهوتووهمکان، گروپه لاوازمکان و بهکار هینهرانی ریگابان. کاردانهوهی وهرگیراو بهواداچوون و رهنگدانهوهی دهبیت، بهپیتی کاریکردن، له بریارمکانی ریکختهستی کوتایی، ریوشوئنهکانی هیورکردهوه، و ریکختههکانی جیهجیکردن.

4.1.3 دهرئهنجامهکانی چالاکیهکانی راویژکاری بو R9B

خشته 3-4 دهرئهنجامه سهرمکیهکانی چالاکیهکانی راویژکاری بو R9B:

<p>گروپی خاوهن پشکهکان</p>	<p>پهیمه سهرهکیهکان، نیگهرانییهکان و راسپاردهکان</p>
<p>لایهنه پهیوندیدارمکانی چاککردنهوهی ریگابان و جیهجیکردنی ریگابان (نهاندازیاری مهیدانی و تیمهکانی)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • دریزی بهشی R9B و زنجیره سهرچاوه بو بواری چاکسازی پهسهند کرد.

<p>سه‌نته‌ری چاکسازی له پاریزگای نه‌نبار (نه‌نبار)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ناماژه‌ی به‌کیشیه‌یکه‌ی سه‌رمکی مافی ریگا کرد که بریتیه له هیلی بوری گازی چالاک که له ناوچه‌ی پاراستنی ریگاو‌بان د‌ه‌روات و ناکوکی و ته‌حدایه‌کی یاسایی له‌نیوان و مزارعتی نه‌وت و به‌ریوه‌برایه‌تی ریگاو‌بان و پرده‌کان دروست ده‌کات و کاریگری له‌سه‌ر سه‌لامتی و گه‌یشتن به‌خزمه‌ت‌گوزاریه‌کان و کونترولی ریرومه‌کان هه‌یه. • تیبینی چه‌ندین زیاده‌روی مافی ریگا و کوتوبه‌نده‌کانی کرد که کاریگری له‌سه‌ر کاریگری و چاودیری سه‌لامت هه‌یه (له‌وانه هه‌بوونی به‌کار هیئانی په‌یوه‌ست به‌ئاسایش له هه‌ندیک ناوچه‌دا). • نیگه‌رانی سه‌لامتی ریگاو‌بان سه‌بارت به‌سورانه‌وی نایاسایی و چونه ژورومه و دهرچوون ریگه‌پینه‌دراومه‌کان و پیشنیاری ریوشوینی به‌هیزتری کونترولی‌کردنی چونه ژورومه کرد (بو نمونه پاراستنی ناوهر است و په‌رینه‌ویه‌کی باشتر کونترولی‌کراو). • کیشه‌ی ناوهر و چاودیری، له‌وانه که‌له‌که‌بوونی پاشماوه و داخستی جوگه‌کانی ناوهر و جوگه‌کان ده‌ست‌نیشان کرا. • کیشه‌ی زیاتری راره‌و له کاتی سه‌ردانه مه‌یدانیه‌کاندا تیبینی کراوه، له‌وانه رشتنی ناوی نارسمی بو/بغاو تاییه‌تمه‌ندیه‌کانی ناوهر و، شوینی پشودانی فه‌راموشکراو له‌گه‌ل پاشماوه که‌له‌که‌بوونه‌کان، و چالکردنی شوسته‌کان له به‌شه قورسه‌کان.
<p>به‌ریوه به‌ری خو‌جیئی و ده‌سه لاتدارانی قه‌زاو له رومادی</p>	<ul style="list-style-type: none"> • جه‌ختی له‌سه‌ر گرنگی ستراتیژی ریرومه‌که کرده‌وه و هک ریگایه‌کی نیوده‌ولتی سه‌رمکی که به‌ئاراسته‌ی سنورومه ده‌به‌ستیه‌وه و پیشنیاری کرد که پاکجی نوژمنکردنه‌وه که باشترکردنی خزمه‌ت‌گوزاری بگرته‌وه نه‌ک ته‌نها کاری شوسته‌کان. • داوای په‌رینه‌وی زیاتر کرد بیان خالی په‌رینه‌وی سه‌لامت‌تر بو که‌مکردنه‌وی سورانه‌وی ناسه‌لامت و هه‌لسوکه‌وتی هه‌رمه‌کی. • پیشنیاری باشترکردنی روونکی و ریوشوینه‌کانی سه‌لامتی گه‌شتیاران و دلنیاوون له به‌رده‌ستبوونی سووته‌مینی و خزمه‌ت‌گوزاری چاودیری که به‌به‌ردوامی کار ده‌کات. • تیشکی خسته سه‌ر نه‌وی که جوله‌ی ئوتومیلی قورس و گه‌وره فشاریکی گه‌وره له‌سه‌ر ریگا و پرده‌کان دروست ده‌کات و داوایکرد که نوژمنکردنه‌وه و ریکاره‌کانی پرده‌کان باری باره‌ه‌لگر و پنداویسته‌یه‌کانی گواسته‌وه‌ی به‌رز له‌به‌رچاو بگرن. • پیشنیاری په‌خستنی چاکسازیه‌کانی ناوهر و باران و ئاراسته‌کردنی ناوی ناو بو شوینه‌کانی کونترولی‌کراو یان کوگاکردن، له‌گه‌ل ره‌چاودردنی به‌کار هیئانی له‌ناکاو له کاتی پیوستدا.
<p>به‌ریوه‌به‌رایه‌تی ته‌ندروستی نه‌نبار و خزمه‌ت‌گوزاری فریاکه‌وتنی پزیشکی</p>	<ul style="list-style-type: none"> • رووداوی هاتوچوی زور و هه‌ندیک جار کوشنده راپورت کراوه، و ناماژه‌ی به‌مه‌دا که دواکه‌وتنی گه‌یشتن به‌شوینی رووداوه‌کان کیشیه‌یکه‌ی گه‌ورمه به‌هوی ژیرخانی پالپشتی سنووردار و نه‌بوونی داپوشینی ئه‌مبولانس. • پیشنیاری دامه‌زراندنی خالی وه‌لامدانه‌وی فریاگوزاری هاوبه‌ش به‌دریژی ریرومه‌که (ته‌ندروستی، به‌رگری شارستانی، و پولیس) له‌گه‌ل کارمندی ۷/۲۴، ئه‌مبولانس، توانای ناگرکوژینه‌وه و ئامیری فریاگوزاری بو وه‌لامدانه‌وی ناگرکه‌وتنه‌وی ئوتومیل و سه‌رنشینه‌گیربخوار دوومه‌کان.

	<ul style="list-style-type: none"> • داواکرا که شوینی پشوودان یان دامهزراومکانی خزمهتگوزاری شوینی ترخانکراو بو فریاگوزارانی فریاکموتن لهخو بگریت و پیدایستهکانی همماهنگی به روونی له دیزاین و ریکختهکانی ئوپراسیوندا جیگیر کرابیت. • پیشنیاری دامهزاندنی قوناغ به قوناغ بو خالی فریاکموتنی ئهولمویتی وهک ههنگاوکی سهرهتایی، لهگهل پلانی دریزخایهن بو باشترکردنی داپوشینی وهلامدانهوی فریاگوزاری (لهوانه باشترکردنی نامادهیی بو حالته مهترسیدارمکان).
<p>به ریوه به رایه تی ژینگه ی نه نبار</p>	<ul style="list-style-type: none"> • روونیکردوه که بیوانه و پهسهندرندی ژینگهیی له ریگهی دهسهلاتی ژینگهیی پهیوهندیارموه پتویسته و چالاکیهکانی پروژمه که بهی مؤلتهی ژینگهیی پهیوهندیار بهریوه ناچن. • ناماژهی بهودا که کارمکانی بوری گاز بو رهزامندی ژینگهیی پیشکش نهکراون و جهختی لهوه کردوه که نزیکه ئهوی ژیرخانانه له ریگاکهوه پتویستی به کونترولی توند و سهلامتی و ژینگهیی ههیه. • پیشنیار کراوه که قیر و پاشماومکانی تری ریگا له ریگهی کواکردن و فریدانی دیاریکراوه مامهله لهگهل بگریت و ریوشوینی پیشکین پیش دووباره بهکارهینان یان فرۆشتن جیهجی بگریت. • داوای پیشکینی جوراوجوری جوراوجور و ژینگهیی کرد وهک بهشینک له لیکولینهوی ژینگهیی و پهرزینی پیشنیار کرد بو کهمکردنهوی مهترسییهکانی پهرینهوی نازمه کتوییهکان و نازمهکان و پیکدادانهکانی پهیوهندیار. • جهختی لهوه کردوه که بهئیندر دهیبت به فهرمی زانیاری لهسهر کامپی کار، ویستگهی قیرتاو، مامهلهکردن لهگهل پاشماومکان و ریکختهکانی دیکهیی شوینهکان له ریگهی کهنالهکانی چاودیری دامهزراومه پیشکش بکات بو ئهوی بتوانیت پیداچوونهوه و چاودیرکردنی یاساکان بکات.

4.1.4 ده رنه نجمی چالاکیه راویژییه کان بو هه ریمی کوردستانی عیراق

بهشداری لایهنه پهیوهندیارمکان له ههریمی کوردستانی عیراق جهختیان لهسهر زوو ناشکراکردنی کارمکانی ریگابان و روونکردنهوی ESF بانکی جیهانی (به ESS پهیوهندیارمکانیشهوه) و کواکردنهوی نیگهرانی سهرهتایی و راسپارده بو ناگادارکردنهوی نوپکردنهوی پلانی بهریوهبردنی ژینگهیی و کومه لایهتی و ئامرازمکانی دیکه. راویژ لهگهل دهسهلاتدارانی خوچی و بهریوه بهرایهتییه خزمهتگوزارییهکان له ناحیهی باتیل و لهگهل بهرپرسیانی سهر ناستی قهزاکان له چهچهمال و بازیان نهجامدرا. ههروهها راپرسییهکی راویژکاری کومه لگا نهجامدرا بو و مرگرتنی تیروانینی بهکارهینانی ریگا و ئهولمویتی و کهناله پهسهندهکانی سکالا.

خشته 4-4 دهر نهجامه سه رهکیهکانی چالاکیه راویژکارییهکان له ههریمی کوردستانی عیراق

گروپی خاوهن پیشکهکان	په یامه سه رهکیهکان، نیگهرانییهکان و راسپاردهکان
<p>دهسهلاته خوچییهکان و بهریوه بهرایهتییه خزمهتگوزارییهکان (ناحیهی باتیل)</p>	<p>جهختی له سه رگرنگی کاره کان و نه گه ر جیه جی بگریت سووده که ی چاوه روان ده کریت دووپاتی کردوه که بهلگه ناممکانی دیزاین و پلانمکانی بهریوهبردنی ژینگهیی و کومه لایهتی بهر دهستن به لام پتویستیان به نوپکردنهوه ههیه له چوارچیهی ژینگهیی و کومه لایهتییه. سه لاممتهی ریگا وهک ئهولمویتی بهر زکرایهوه، ناماژه به دیارنهمانی تاییه تمه ندیهکانی سه لاممتهی کرد، داتای رووداوهکان بهر دهستن و چوارریانی گیرشین به خالیکی گهرم داده نریت. ناماژهی بهودا که گوندهکان به شیوهیهکی گشتی له کارمکان</p>

	<p>دوور ده‌کمونوه و چاو‌مروان ناکریت بیرری ئاوی ژیر زهوی له نزیك رارومکه دروست بکریت. سیستمی نامرووی دیاریکراو کاردهکات و هیچ توماریکی لافاو تومار نه‌کراوه. راگه‌یمنرا که پردیک باشتره له ژیر پاس له‌بهر پینداویستی چاودیری و ره‌چاوکردنی تیچوو. روونیکردمه که له‌وانه‌یه کربنی زهوی زیاتر پیویست بیت بو شوینی پرده‌که، له کاتیکدا مافی ریگاکه پینستر له قوناعه‌کانی پینشودا به‌دهست هینرابوو.</p>
<p>به‌ریوه‌به‌رایه‌تی قه‌زاو به‌ریوه‌به‌رایه‌تی هیله‌کان () چه‌مه‌مال و به‌پرسیانی ناحیه‌کان ()</p>	<p>پینشیری کرد که فراوانکردن (له شوینی پیویستدا) ده‌بیت نه‌له‌ویعت بدریت به فراوانکردنی نامرواست نه‌ک فراوانکردنی لا. تیشکی خسته سهر قهره‌بالغی زور و خرابی بارودوخی ریگاکان له چند به‌شیکی دیاریکراو و داوی باشترکردنی به‌ریومبردی هاتوچوی کرد. مه‌ترسییه‌کانی سه‌لامه‌تی ریگاوبان ده‌ست‌نیشان کرد و پردی پیاده داوا کرد، له‌گه‌ل خاله گرنه‌کانی رووداوه‌کان پشتر است بکرینه‌وه و هاوبه‌ش بکرین بو نامانجی دیزاین. نیگه‌رانی دهر‌باری کردنه‌وهی نارهمی نامرواست و جوله‌ی ناسه‌لامه‌ت و پینشیری ریوشوینه‌کان بو که‌مکردنه‌وهی سورانه‌وهی مه‌ترسیدار و به‌ریومبردی چونه ژوروه‌وه له ریگه‌ی ریخستنی به‌یه‌گه‌یشتنی پلان بو داریژراو. ناماژه‌ی به پیویستی هیشتنه‌وهی جوله‌ی ناژ‌له‌داری کرد، له‌وانه ریرومی ناژ‌له‌کان له هس شوینیکی پیویستدا. نا‌لای شوینه‌واریکی په‌رژینکراو له نزیك به‌شیک و ناموژگاری کرد که هه‌ماهه‌نگی له‌گه‌ل به‌پرسیانی شوینه‌واره‌کان بکریت کاتیک ورده‌کارییه‌کان پشتر است ده‌بته‌وه. ناماژه‌ی به‌وه‌دا که نه‌گه‌ر فراوانکردنی لایه‌ک هه‌لبژیردریت، له‌وانه‌یه کاریگه‌ری کاتی له‌سهر دوکانه نافه‌رمییه‌کان رووبدات.</p>
<p>ده‌سه‌لاتداری قه‌زایی و شاره‌وانییه‌کان (بازیان و شاره‌وانییه‌کانی په‌یوه‌ندیدار / به‌ریوه‌به‌رایه‌تییه خرمه‌تگوزارییه‌کان)</p>	<p>وه‌سی فراوانوونی خیرای پینسه‌سازی و زیادوونی خواست له‌سهر هاتووچو و جوله‌ی ئوتومبیلی قورس کرد. داواکردنی چاکسازی روونکی به‌دریایی کلیله‌کان. شوینی په‌رینه‌وهی قوتابخانه‌کان تیشک خسته سهر و داوی پردی پیاده و په‌رینه‌وهی سه‌لامه‌تتر کرد. ناماژه‌ی به‌وه‌دا که مافی ریگا به‌شوینه‌یکی گشتی فراوانه و پینشینی ده‌سته‌سهر‌داگرتنی زهوی یان تیچوونی نابووری کاتی له به‌شه‌کانی راویژیرکراو نه‌کراوه، به‌لام جه‌ختی له‌سهر پیویستی دلنیا‌بوونه‌وه له کاتی دیزاینه‌که کردووته‌وه. پینشیری پاراستن یان چاندنی درمختی نامرواستی هه‌بوو له شوینیکی که کاریگه‌ری هه‌بوو. مه‌ترسییه‌کانی سه‌لامه‌تی دیاری کرد که په‌یوه‌سته به‌جوله‌ی سورانه‌وه و سنووردارکردنی بینین له نزیك ناوچه‌کانی U-Turn و داواکردنی باشترکردنی دیزاینی به‌یه‌گه‌یشتن و نالوگوری گرنه‌گ له خاله‌سه‌مه‌کییه‌کانی چونه ژوروه‌وه. پردیکی پیاده زانی پیکه‌یشتنوه و پردیکی نیستا له دۆخیکی خرابدایه، پینشیری چاککردنه‌وه یان گورینه‌وه ده‌کات وک به‌شیک له به‌ر‌زکردنه‌وهی سه‌لامه‌تی جه‌ختی له‌وه کرده‌وه که پیویسته له هس شوینیکی پیویست بیت پاسی ناژ‌له‌ه‌بیت.</p>
<p>کۆمه‌لگای ناو‌خۆیی و به‌کاره‌ینهرانی ریگا (وه‌لامه‌هرانی راپرسی راویژکاری کۆمه‌لگه)</p>	<p>روژانه پشت به‌ریگا ده‌به‌ستنت، گه‌شت به‌زوری په‌یوه‌ندی به‌بازارکردن، کار و کار و سهردانی خیزانه‌وه هه‌یه. مه‌ترسییه سه‌مه‌کییه‌کانی سه‌لامه‌تی وک خیرایی لئو‌خورین، روونکی لاواز و باره‌لگری قورس ده‌ست‌نیشان کراوه، له‌گه‌ل خواستی زور له‌سهر پرد یان نه‌ده‌پاس له شوینه سه‌مه‌کییه‌کان. پشنگیری گشتی بو پروژه‌که دهر‌بری و سه‌لامه‌تی و باشترکردنی گواستنه‌وه وک سووده سه‌مه‌کییه‌کانی چاو‌مروانکراو ناماژه‌ی پیدرا. کاریگه‌رییه نه‌رینییه‌کانی له‌کاتی کارکردندا ده‌ست‌نیشان کرد وک که‌میوونه‌وهی ده‌ست‌گه‌یشتنی کریار، مه‌ترسی رووداو، توز و پیسبوون، و پچرانی کاتی دوکانه‌کان و نیگه‌رانی دهر‌باری ده‌ست‌گه‌وتنی زهوی و وه‌ستانی ئوتومبیل له هه‌ندیک ناوچه. پینشیری نه‌له‌ویاتی که‌مکردنه‌وه ده‌کات له‌وانه به‌هیزکردنی هه‌لسه‌نگاندنی ژینگه‌یی و کۆنترۆلکردنی پیسبوونی ژینگه و به‌ریومبردی پاشماوه‌کان. پیوانه په‌سه‌ندکراوه‌کان برینین له هه‌لی کار، قهرمبووی داریی له هس شوینیکی پیویست بیت، و زانیاری روونی تهن‌روستی و سه‌لامه‌تی. که‌نال‌ه‌کانی سکالا سهردانی راسته‌وخو بوون و دواتر هیلێ گهرم و کۆبوونه‌وهی کۆمه‌لگه.</p>

4.2 راویژ و پهیوهندیبهکانی داهاتوو

پروژمه په پروسه راویژکاری ریکخراو دههیلتهوه بو دلنیا بوون له پهیوهندی بهردموام له نیوان دهسه لاتدارانی جیبه جیکار و سرجهم لایهنه پهیوهندیدارمکان له هممو قوناغهکاندا. نم پروسسه به ناوبهناو ریک دمخريت بو رهنگدانهوهی بارو دخی کومه لایهنه، نابوری و کلتوری زال و ههروها ههستیاری هه قوناغیکی پروژمه. نامانجه سره مکیهکانی بریتین له:

- دایبیکردنی زانیاری روون و لهکاتی خویدا لهسر چالاکیهکانی پروژمه، کاریگه بییهکان و سوودهکان؛
- بنیاتنان و پاراستنی متمانه و پشتیوانی خهک بو پروژمه.
- بهر یوه بردنی پهیوهندیبهکان لهگهله گروپه سره مکیهکانی خاوهن پشکهکان و چاره سرکردنی نیگه رانییهکان زوو
- ناسانکاری بو چاره سرکردنی ناکیهکان و پالپشتیکردنی چاودیریکردنی جیبه جیکردنی پروژمهکان.

چالاکیهکانی داهاتوو بهشداریکردنی خاوهن پشکهکان له توماریکی یهکخراوی بهشداری خاوهن پشکهکان له لایهن SDO تومار دهکرتین و نم زانیاریانه به بهردموامی کودهکهنهوه، به لایهنی کهمموه نهمانه تومار دهکهن:

- **شپوهی ناشکراکردن:** شپواری هاوبهشی کردنی زانیاریهکان (بو نمونه، پهیوهندی زارهکی، بلاوکراوه، بهلگه نامهکان، نیمهیل) و نامرازهکانی دابهشکردن.
- **ورده کاریهکانی پهیوهندی:** شوین، بهروار و شپواری کوبوونه و مکان یان راویژکاریهکان، که له توماریکی نویدا پیتشکesh کراوه.
- **بهشداری خاوهن پشکهکان:** دیاریکردنی لایهنه پهیوهندیدارمکان که راویژیان پیکراوه، چ تاک، گروپ، یان ریکخراو.
- **خاله گرنگهکانی گفتوگو:** خاله سره مکیهکان بهر زکراونه توه، لهوانه نیگه رانییهکان، کاردانهوه، و بابته گرنگهکان تاوتویکراون.
- **برپارهکان و بهواداچوون:** نهو کارانهی لهسری ریکهوتوون بو چاره سرکردنی مهترسی یان نیگه رانییهکان که دهستتیشان کراون، لهوانه رپوشوینهکانی بهواداچوون له کاتی جیبه جیکردندا.
- **میکانیزی فیدبک:** پروسهکان و داینامیکهکان دامزراون بو راپورتان به لایهنه پهیوهندیدارمکان سهبارت به نهمانهکان و ههنگاوهکانی داهاتوو.

5 بهرنامهی بهشداری لایهنه پهیوهندیدارمکان

پروگرامی بهشداری لایهنه پهیوهندیدارمکان چوارچویهکی داریزراو دابین دهکات بو دلنیا بوون لهوهی که هممو لایهنه پهیوهندیدارمکان له دهسه لاته نیشتمانیبهکانهوه تا کومه لگه خو جیبهکان و کومه لگه مهدهنی به شپوهیهکی شفاف، گشتگیر و مانادار به دریزی سووری ژیانی پروژمه بهشداری دهکهن.

پروگرامهکه به گویرهی کرداری باشی نیودهولتهی داریزراوه، لهوانه WB ESS 10. نامانج لئی دلنیا بوون لهوهی که لایهنه پهیوهندیدارمکان له په رسندنی پروژمهکان ناگادار دهکرتنهوه، دهستیان به زانیاری پهیوهندیدار دهکات و دهرفتهی پیویستیان پندهدريت بو دهربرینی بیروبوچوون و نیگه رانییهکانیان. هممو بهشداری لایهنه پهیوهندیدارمکان له ژیر نم SEP دهیتت به شپوهیهکی مانادار و گونجاو له رووی کلتوریبهوه بهر یوه بچیت، دور له دهستکاریکردن، دهستتیهوردان، زورلیکردن، جیاکاری و توفاندن، بهپیی ESS 10.

بهشداریکردن به گویرهی رول و بهر موهندی و کاریگهری هه گروپیکی خاوهن پشکهکان دهگونجیت. شپوازهکان له کوبوونهوهی فهرمی لهگهله دامزراوه حکومیههکان و وزارتیهکان تا راویژی کومه لگه، وورکشوپ و گه یاندنی نامانجدار بو گروپه لاوازهکان دهگرتنهوه. پروگرامهکه ههروها ناشکراکردنی بهلگه نامه سره مکیهکانی پروژمه، چوارچویه کاتی پهیوهندی، زمانی بهکارهینان و بهر پرسیاریتی قهوارهکانی پروژمه که بهر پرسن له بهشداریکردن دیاری دهکات.

پروگرامی بهشداری خاوهن پشکهکان له ماتریکسهدا پیتشکesh کراوه، که ورده کاریهکان:

- گروپه خاوهن پشکهکان و رول/بهر موهندیان له پروژمه

- شیوازه‌کانی په‌یوه‌ندی‌کردن به‌کار به‌یئرین
- زانیاری بو هر گروهیک ناشکرا بکریت
- نامانجه‌کانی پیک‌دادانی
- زمانه‌کانی په‌یوه‌ندی‌کردن بو د‌لن‌یابوون له گشتگیری
- چوارچیوه‌ی کاتی به‌شداری‌کردن (قوناغه‌کانی پیش دروست‌کردن، دروست‌کردن و کارپیک‌کردن)
- لایه نه به رپرسانی ناو پروژه که بو جیبه جیکردنی

بهرپرسیاریتی	چوارچینوهی کات	زمان	نامانج	زانیاری بو ناشکرا کردن	شیوازی پهیوهندیکردن	گروپی خاوهن پشکهکان
تیمی RBD E&S (پیکهاته فیدرالیهکان) / تیمی GDRB E&S (پیکهاتهکانی KRI)	نامادهکاری/دیزاین؛ پیش دروستکردن؛ بنیانتان؛ کارپیکردنی پیشومخت (بهپنی پیویست)	عمرمی	ناگادارکردنوه و راویژکردن به کومهلگه زیانلیکومتووهمکان. کوکردنوهی نیگهانی و پیشنیارهکان؛ دلنایبی خملک له مافهکانیان و هیورکردنوهی بهردهست و کهنالهکانی جی نار تیم	وسفی پروزه و نهخشهکان؛ کاریگهیه چاومروانکراوهکان؛ خشتهی دروستکردن؛ ریوشونینهکانی هیورکردنوه؛ شیوایتی و مافهکان له ژیر RAP؛ ریوشونینهکان و پهیوهندیهکانی GRM	کوبوننوهی کومهلگا له گوند و شاروچکهکان. FGD (بو نمونه، ژنان، گهنجان)؛ سهردانی مال به مال بو نهو خیزانانهی که زور زیانیان پیگهیشتوو. نامیلکه/پوستهر له شوینه گشتیهکان؛ هیلی گهرمی GRM / تلهفون / واتساپ	خیزانهکان به دریژی رارهوهکان
تیمی RBD E&S و یهکهی زهوی/قهرهبووکردن هوه (پیکهاته فیدرالیهکان) / تیمی GDRB E&S و قهواره پهیوهندیدار مکانی بهریوهردنی زهوی (پیکهاتهکانی KRI)	نامادهکاری/دیزاین؛ پیش دروستکردن؛ بنیانتان (نهگهر دیزاین بگوریت)	عمرمی	دلنایبون له بهشداری هوشیارانه له دهستکوتنی زهوی و قهرهبووکردنوه. کهمکردنوهی ناوارهی نابووری. رازیبون به چارمهسری کرداری بو گهیشتن و ناومرو	ریکخستنی کوتایی و پیدابوستی زهوی؛ ههلسهنگاندن و ریوشونینهکانی قهرهبووکردنوه؛ ریوشونینهکانی گهراندنوهی بزوی ژیان. GRM؛ خشتهی دروستکردن و بهریوهردنی چوونه ژوورهوه	کوبوننوه نامانجدار مکان؛ FGDs؛ راویژی تاکهکسی له کاتی ههلسهنگاندن و نامادهکاری RAP.	جوتیاران و خاوهن زهوییهکان

^۱ بهرنامهی بهشداریکردن بهسهر ههموو پیکهاتهکانی ITREC/TCP جیهجهی دهکرت که نم SEP (ریگای خیرای ژماره ۲، R۹B و پاکجی KRG) دادهپوشیت. چالاکیهکانی بهشداریکردن له پاریزگا و کومهلگه پهیوهندیدار مکان له ناوچهی کاریگهری هس پیکهاتهیهک جیهجهی دهکرتین و به گویرهی ریکخستنه کاریگهیه ناوخوییهکان دهگونجین.

<p>خواهن و کریچی کاره‌کانی سهر ریگا (فهرمی و نافهرمی)</p>	<p>کزیونوهی گروپی بچووک له ناوچه‌کانی خزمه‌تگوزاری/بازار؛ راویژی یهک به یهک؛ دابه‌شکردنی تییبینی زانیاری؛ هئلی گهرمی GRM</p>	<p>کاریگهری له‌سهر چوونه ژوروروه، وهستانی ئوتومبیل و بینین؛ نه‌گهری گواستنوه یان داخستنی کاتی؛ بژارده‌کانی قهره‌بووکردنوه/بیارمتهی له ژیر RPF/RAP؛ بژارده‌کان بۆ دووباره دامه‌زراندنوهی کاره‌کان؛ جی نار نیم</p>	<p>ئاگادارکردنوه و راویژکردن به کاریگهرانی بازارگانی سه‌باره‌ت به نه‌گهری کاریگهریبه‌کان و ریوشوینه‌کانی پشتیوانی. ریگه‌موتن له‌سهر که‌مکرده‌نوه و بژارده‌کانی گواستنوه؛ پاراستنی بژیوی ژیان و چالاکتی نابووری</p>	<p>عهرمی</p>	<p>ئاماده‌کاری/دیزاین؛ پیش دروستکردن؛ بنیاتنان</p>	<p>یه‌که‌ی هاتوچۆ و ئوپهراسیۆنه‌کانی RBD (پیکهاته فیدرالییه‌کان) / هاوشانی ترافیک و ئوپهراسیۆنه‌کانی GDRB (پیکهاته‌کانی KRI)</p>
<p>به‌کاره‌ینه‌رانی ریگا</p>	<p>ته‌خته‌ی زانیاری سهر ریگا؛ مألپهری RBD / توره کۆمه‌لایمه‌یه‌کان؛ ههماهنگی له‌گه‌ل کۆمه‌له‌کانی گواستنوه</p>	<p>پلانه‌کانی به‌ریوه‌بردنی هاتوچۆ؛ لادان/داخستنی کاتی. ریوشوینه‌کانی سه‌لامته‌ی ریگا؛ بنهماکانی باج (نه‌گهر جیبه‌جی بکریت)؛ شوینی سه‌لامته‌ی وهستانی ئوتومبیل، پشوودان و شوینی خزمه‌تگوزاری؛ به‌رده‌نگه‌کانی GRM</p>	<p>به‌کاره‌ینه‌رانی ریگا ئاگادار بکه‌نوه له گۆرانکاریه‌کان. که‌مکرده‌نوه‌ی تیکچوون و مه‌ترسییه‌کانی سه‌لامته‌ی گۆکرده‌نوه‌ی کاردانوه‌کان له‌سهر به‌ریوه‌بردنی هاتوچۆ و ریوشوینه‌کانی سه‌لامته‌ی</p>	<p>عهرمی (و ئینگلیزی بۆ ههندیک که‌ره‌سته‌ی ویب/سه‌لامه تی ریگا)</p>	<p>پیش دروستکردن؛ بنیاتنان؛ نه‌شته‌رگهری پیشومخت</p>	<p>RBD یان GDRB E&S نیمی E&S و به‌لینده‌ری به‌ریوه‌بردنی سابیتی</p>
<p>دابینه‌کرانی خزمه‌تگوزاری ناوخویی</p>	<p>کزیونوه‌کانی ههماهنگی نامانجدار له‌گه‌ل به‌ریوبه‌رایه‌تی ئاسانکاری؛ سهردانی هاوبه‌شی شوینه‌کان؛ نامه‌کانی زانیاری</p>	<p>خشته‌ی دروستکردن و گۆرانکاریه‌کانی هاتوچۆ له‌نزیك دامه‌زراوه‌کان؛ ریوشوینه‌کانی کۆنترۆلکردنی ژاوه‌ژاو و توز. ریگاکانی چوونه</p>	<p>دلنیاپوون له‌به‌رده‌وامی خزمه‌تگوزارییه بنچینه‌یه‌کان. رازیپوون به‌که‌مکرده‌نوه بۆ پاراستنی ده‌ستگه‌پشتن؛ ریکخستنی چوونه‌ژووره‌وه‌ی له‌ناکاو</p>	<p>عهرمی</p>	<p>پیش دروستکردن؛ بنیاتنان</p>	<p>به‌لینده‌ران و به‌لینده‌ره لاوه‌کیه‌کان، له‌ژیر چاودیری PMT به‌رپرس (PMT) به‌غداد بۆ پیکهاته فیدرالییه‌کان؛ PMT ی همولیر</p>

		<p>ژوروهوی فریاگوزاری؛ جی نار نیم</p>				<p>بۆ پیکهاته‌کانی (KRI)</p>
<p>کریکارانی داهاتووی پروژه (راسته‌وخۆ و گریه‌ستی)</p>	<p>گفتوگۆی هاندان و سندوقی نامراز؛ کوبونوه‌مکانی کریکاران؛ خولی راهینان؛ کریکارانی جی نار نیم</p>	<p>مهرجه‌کانی دامه‌زراندن؛ ریوشونینه‌کانی OHS؛ ریسای ره‌فتار؛ کریکارانی GRM؛ یاسا‌کانی شوینی حه‌وانه‌ه و کمپه‌که؛ یاسا‌کانی کار لیکردنی کۆمه‌لگه؛ سیاسه‌تی SEA/SH</p>	<p>دنیابوون له‌وه‌ی که کریکاران له‌ مافه‌کانیان و ئهرکه‌کانیان و ریوشونینه‌کانی سه‌لامه‌تی و کهناله‌کانیان تیده‌گهن بۆ به‌رزکردنه‌وه‌ی نیگه‌رانیه‌کان. هانی هه‌لسوکه‌وتی سه‌لامه‌ت و ریزدار ده‌دات</p>	<p>عهره‌بی (و ئینگلیزی ئه‌گه‌ر پیویست بئیت)</p>	<p>پیش بنیاتنان (به‌گه‌ر خستن)؛ بنیاتنان؛ نه‌شته‌رگه‌ری</p>	<p>نیمی به‌رپرسی E&S و PMT به‌غداد بۆ پیکهاته فیدر الیه‌کان؛ PMT ی هه‌ولێر بۆ پیکهاته‌کانی (KRI)</p>
<p>داموده‌زگاکانی پاریزگاکان</p>	<p>کوبونوه‌مکانی هه‌ماهه‌نگی؛ نامه‌ی فهرمی؛ سه‌ردانی مه‌یدانی هاوبه‌ش؛ ناشکرکردنی ESIA/SEP/RAP</p>	<p>مه‌ودای پروژمه‌ و ریکخستن؛ پرۆسه‌ی ده‌ستکه‌وتن/قه‌رهبووکرده‌نو ه‌ی زه‌وی؛ ده‌ره‌فته‌کانی گه‌شه‌پیدانی ناوخۆیی؛ خشته‌ی دروستکردن؛ GRM و رۆلی پاریزگاکان</p>	<p>هه‌ماهه‌نگی له‌سه‌ر مۆله‌ت، زه‌وی و قه‌رهبووکرده‌وه؛ هاوته‌ریب بوون له‌گه‌ل ئه‌وله‌ویاتی گه‌شه‌پیدانی ناوخۆیی؛ ئاسانکردنی په‌یوه‌ندی له‌گه‌ل ئهنجوه‌مه‌نه ناوخۆیه‌کان و کۆمه‌لگه‌کان</p>	<p>عهره‌بی</p>	<p>نامه‌ه‌کاری/دیزاین؛ پیش دروسته‌کردن؛ بنیاتنان</p>	<p>ئهن‌داز یارانی RBD/GDRB E&S نیمی</p>
<p>ده‌سه‌لاتدارانی شاره‌وانی</p>	<p>کوبونوه‌مکانی هه‌ماهه‌نگی ته‌کنیکی؛ نامه‌ی فهرمی؛ پشکنینی هاوبه‌شی شوین</p>	<p>په‌یوه‌ندی ئیوان ریگا خیزراکان و ریگا و خزمه‌تگوزارییه ناوخۆیه‌کان. به‌ریوه‌بردنی هاتوچۆ له‌ ناوچه شاریه‌کان/ده‌وره‌یه‌ری</p>	<p>ریکخستنی ریزبه‌ندی بیناسازی و ده‌ستگه‌به‌ستن. به‌ریوه‌بردنی کاریه‌رییه‌کانی بیناسازی له‌سه‌ر ناستی</p>	<p>عهره‌بی</p>	<p>نامه‌ه‌کاری/دیزاین؛ پیش دروسته‌کردن؛ بنیاتنان</p>	<p>ئۆپه‌راسیۆنه‌کانی RBD/GDRB یه‌که‌کانی هاتوچۆ</p>

		شارمکان. گواستنه‌وی خزمه‌تگوزاری؛ که‌مکر دنه‌وی بیزار کردنی ناوخوی؛ جی نار تیم	ناوخوی. رازیبورن به هنور کردنه‌وه و پیوانه‌ی پمپونندی			
کرداری پمپونندیه‌کانی RBD یان GDRB له‌گه‌ل تیکردنی E&S	ناماده‌کاری/دیزاین؛ پینش نہ‌شته‌ر گه‌ری؛ نوپه‌راسیون (به‌پینی پیویست)	عمر مبی (و) پوخته‌ی نینگیزی له شونینگ پیویست بیت)	کوکردنه‌وی کار دانه‌وی تایبیت به کهرت. گونجاندنی دیزاین و ریوشونینگه‌کانی کار پیکردن له‌گه‌ل پیداویستنیه‌کانی کهرتی گواستنه‌وی بار و گه‌شتیار. بره‌ودان به سه‌لامه‌تی ریگوبان	وه‌سفی پروژہ و دیزاین؛ چهمکی باج (نه‌گهر پمپونندیار بیت)؛ ریوشونینگه‌کانی سه‌لامه‌تی دیزاینی شونینی پشودان/وه‌ستانی نوتومبیل/خزمه‌تگوزاری؛ خشته‌ی بنیانان	وورکشوی راوزکاری؛ کوبونوه نامانجدارمکان؛ رپر سیبه سهر هیله‌کان	کومه‌له پیشه‌یی و بازرگانیه‌کان (گواستنه‌وه، باره‌لگر، هند)
تیمی RBD E&S (پیکهاته فیدرالیه‌کان) / تیمی GDRB E&S (پیکهاته‌کانی KRI)	ناماده‌کاری/دیزاین؛ بنیانان؛ نه‌شته‌ر گه‌ری پینشومخت	عمر مبی (وه‌شانی نینگیزی بو ناحکومی نیودمه‌له‌تی)	بهرز کردنه‌وی شه‌فاییت. به‌دسته‌نینانی تیروانینی سهر به‌خو؛ پالپشتی گه‌یاندن به گروپه لاوازمکان	مه‌ترسیبه سهر مکیه‌کان و ریوشونینگه‌کانی که‌مکر دنه‌وه. GRM؛ دهر فعتی هاوکاری له بویاری هوشیاری و چاودیریکردن	وورکشوی خاوه‌ن پشکه‌کان؛ کوبونوه باب‌تیه‌کان (ژینگه، که‌له‌پور، گهنجان، ژنان، هند)؛ هاوبه‌شکردنی زانیاری له‌ری نیمه‌یل/نئونلین	ریکخراوه‌کانی کومه‌لگه‌ی مه‌ده‌نی
تیمی RBD E&S و یه‌که‌ی زه‌وی/قهر مبووکردن وه (پیکهاته فیدرالیه‌کان) / تیمی GDRB E&S قهواره پمپونندیارمکانی	خاله‌گرنگه‌کان؛ گور انکاریبه سهر مکیه‌کانی هاتوچو	عمر مبی	دابینکردنی زانیاری دروست و له‌کاتی خویدا بو رای گشتی. بهر یوه‌بردنی پینشینیه‌کان؛ بهرز کردنه‌وی سه‌لامه‌تی و هوشیاری GRM	زانیاری سهر مکی پروژمه‌که؛ پینشکوتن و خاله‌گرنگه‌کان؛ گورانکاریبه گهره‌کانی هاتوچو؛ په‌یامه‌کانی سه‌لامه‌تی ریگا؛ بهرده‌نگه‌کانی GRM	بلاوکراوه‌ی روز نامه‌وانی؛ کورتہ روز نامه‌وانیه‌کان؛ توره کومه‌لایه‌تیه‌کان؛ چاوپیکه‌وتنی رادیو و تله‌فزیون	میدیا (ناوخوی و نه‌ته‌وه‌یی)

						<p>بهریو بردنی ز موی (پنکها تهکانی KRI)</p>
<p>گروپه که مدهد راه تهکان یان لاواز هکان</p>	<p>FGDs به نامانج؛ سمدانی مالموه؛ کوبونوه له شوینی سه لامعت و بهر دهست. دانشتنهکانی گروپی بچووک له لایمن کار ممدانی ممشقینکراو ناسان دهکرین (لهوانه ناسانکاری نافرمت)؛ مادده گونجینراوهکان (زمانی ساده، بینراو)؛ پالپشتی GRM</p>	<p>کاریگه ربیهکانی پروژه و ریشوینهکانی هئورکردنوه. مافه تایبتهکان و پیوانهی پالپشتی له ژیر RAP؛ بژاردهکانی GRM؛ خشتهی ئمو کارانهی که کاریگه ربیه له سمر ئهوان ههیه</p>	<p>دلنیا بون لهوهی که نم گروپانه دهتوانن له بریارهکان تیبگن و کاریگه ربیه له سمر بریارهکان هه بیته له رئگه ربیه بهشداری جیاوازهوه. دوور کهوتنوه له قهر مبوو و یار متهی؛ دیاریکردنی ممترسی دیاریکراو و که مکردنوهی گونجاو. پشتگیری بهکار هینانی سه لامعت و بهر دهستی GRM بکه.</p>	<p>عمر مبی (زمانیکی ساده؛ یار متهداری بینایی نهگه ربیه پیوست بیته)</p>	<p>نامادهکاری/دیزاین؛ پئیش دروستکردن؛ بنیاتنان؛ ئوپه راسیونی پئیشوخت (نهگه ربیه پیوست بوو)</p>	<p>یهکهی هاتوچو و ئوپه راسیونهکانی RBD (پنکها ته فیدر آلیهکان) / هاوشانی ترافیک و ئوپه راسیونهکانی GDRB (پنکها تهکانی KRI)</p>

6 رۆلهکان، سەرچاوهکان و بهرپرسیار یتیبهکان

جیبهجیکردنی ئەم پلانهی بهشداریکردنی خاوەن پشکهکان (SEP) له ئەستۆی تیمهکانی بهرئوبەردنی پرۆژە مەکیه، که سەرچاوهی پنیویست، کارمەندی لێهاتوو و ئامرازەکانی پهیوهندی کاریگەر له شوینی خۆیدا دەستەبەر دەکات. SEP پنیویستی به ههولێ ههماهنگی ههیه له نیوان PMT، بهلێندهران و فەرمانبەرانى گەشەپێدانی کۆمه‌لایهتی. خشتهی خواروه رۆل و بهرپرسیار یتیبه سەر مکیهکان کورت دەکاتوه:

خشته 1- 6 رۆل و بهرپرسیار یتیبهکان بۆ جیبهجیکردنی SEP :

رۆل/قهواره	بهرپرسيار یتیبه سەر مکیهکان	سەرچاوهکان/توانای پنیویست
تیمی بهرئوبەردنی پرۆژه (PMT)	<ul style="list-style-type: none"> - بهرپرسیار یتیبی گشتی بۆ جیبهجیکردنی SEP. - دلنیاپوون لهوهی سەرچاوه و کارمەندی پنیویست تهرخان دهکرتن. - مؤلعت و رەزامەندی دەستەبەر له دەسه‌لاتداران. - زانیاری پهیوهندی و کەناله‌کانی پهیوهندی بهرۆژ بهیلهوه. - دلنیاپوون له پێداچوون‌هه و نوێکردن‌هه‌ی SEP له‌کاتی خۆیدا له وه‌لامی گۆرانکارییه‌کانی پرۆژه و فیدبای خاوەن پشکهکان - دلنیاپوون لهوهی که ده‌ره‌نجامه‌کانی جیبهجیکردنی SEP (سکالا، راولێکاری، راپۆرتی ناشکرکردن) یه‌کده‌خرێن و به شیوه‌یه‌کی خولی به قهرزده‌ران/سەرمايه‌دارمکان راپۆرت ده‌کرتن. 	<p>بودجهی چالاکیه‌کانی SEP ستافی تهرخانکراو؛ سیسته‌می ته‌کنه‌لوژیای زانیاری بۆ به‌واداچوونی سکالاکان. توانای به‌ره‌مه‌ینانی راپۆرتی ناشکرکردنی وه‌زی.</p>
نه‌فسه‌ری گه‌شەپێدانی کۆمه‌لایه‌تی (SDO)	<ul style="list-style-type: none"> - سەرپرشتیکردنی GRM و دلنیاپوون له دانپێدانان و چاره‌سه‌رکردنی سکالاکان له‌کاتی خۆیدا. - وه‌رگرتن، تۆمارکردن و به‌واداچوونی سکالاکان له کەسانی کاریگەری پرۆژه (PAPs) و لایه‌نه پهیوهندیدار مەکانی تر. - وه‌ک خالی پهیوهندی راسته‌خۆ له‌گه‌ڵ کۆمه‌لگه‌کان و خاوەن پشکه‌کانی ناوخۆیی خزمه‌ت بکه. - ئاسانکاری و دۆکیۆمینت کردنی راولێکارییه‌کان و دانپێشته‌کانی ناشکرکردنی زانیاری. - کاردان‌هه‌ی کۆمه‌لگاکان له‌سه‌ر نوێکردن‌هه‌ی پرۆژه‌کان و چاره‌سه‌ری سکالاکان پێشکەش بکه. - پرۆسه‌ی نیشه‌جیبه‌و‌نه‌وه دۆکیۆمینت بکه (ئه‌گه‌ر پنیویست بێت) و هه‌ر مه‌ترسیه‌کی کۆمه‌لایه‌تی پهیوه‌ست به پرۆژه تۆمار بکه. - به‌واداچوون و دۆکیۆمینت کردنی هه‌موو چالاکیه‌کانی به‌شداریکردنی خاوەن پشکه‌کان. - ئاماده‌کردن و ناردنی خولی راپۆرتی به‌ره‌پێشچوونی SEP/GRM بۆ PMT و خاوەن قهرز مەکان. 	<p>ئامراز مەکانی چاودیری کۆمه‌لایه‌تی و بنکه‌ی داتای سکالا؛ به‌رئوبەردنی داتا و قالبه‌کانی راپۆرتکردن؛ پالپشتی هاتووچۆ (ئۆتۆمبیل/سووته‌مه‌نی) بۆ گه‌یشتن به کۆمه‌لگاکان. بابه‌ته‌کانی پهیوهندی و ناشکرکردن؛ راهینان له به‌شدارى لایه‌نه پهیوهندیدار مەکان و چاره‌سه‌رکردنی سکالاکان.</p>

<p>به‌لنډه‌ری EPC</p>	<ul style="list-style-type: none"> - جیبه‌جیکردنی پنداویستییه‌کانی SEP و GRM له‌کاتی دروستکردندا. - بلاوکردنه‌وی زانیاری بو کریکاران له‌سهر هر دوو میکانیزمی سکالای ناو‌خوی کریکاران و کومه‌لگه‌ی GRM - خالکی گرنگ بو سکالاکانی کومه‌لگا دیاری بکه. - وه‌لامدانه‌وی سکالاکان له‌سهر ناستی شوین (بو نمونه، توز، ترافیک، ژاو‌ژاو، ر‌هفتاری کریکار) له چوارچنوه‌ی کاتی دیاری‌کراودا. - هاوکاری SDO، PMT، و CLO له لیکولینه‌وه و چار‌سهر کردندا. 	<p>توماری سکالا له شوینه‌که؛ راهینانی کارمندان؛ مانگانه راپورت پابه‌ند بوون له گریه‌ست.</p>
------------------------------	---	---

7 میکانیزمی چار‌سهری سکالا (GRM)

بو پیکهاته فیدرال‌ییمکان (ریگای خیرای ژماره ۲ و ۹B)، به‌ریو‌به‌رایه‌تی ریگابان و پرده‌کان (RBD) میکانیزمی سکالای نیستای خوی جیبه‌جی دهکات و به‌هیزی دهکات بو به‌ریو‌به‌ردنی سکالاکانی په‌یو‌ست به‌ پروژ‌ه‌کان به‌پتی ستانداردی ژینگه‌یی و کومه‌لایه‌تی بانکی جیبه‌ی ۱۰. بو پیکهاته‌کانی هه‌ریمی کوردستانی عیراق، به‌ریو‌به‌رایه‌تی گشتی ریگابان و پرده‌کان پیش دروستکردن، میکانیزمی تاییه‌ت به پیکهاته دادمه‌زینیت و جیبه‌جی دهکات. بو دلنیا‌بوون له ریپازیکی گونجاو و هاونا‌هنگ له سهرانسهری پروژ‌ه‌که‌دا، پیشنیار ده‌کرت که میکانیزمی GDRB هه‌مان بنه‌ما و هه‌نگاو‌ه‌کانی پرۆسه‌که و کاتی جیبه‌جیکردن په‌یرو بکات که بو میکانیزمی سکالای RBD له‌م SEP باسکراوه، له‌گه‌ل به‌کار هینانی که‌ناله‌کانی وەرگرتن و خاله‌کانی په‌یومندی گونجاوی ناو‌خوی که له‌لایه‌ن تیمی به‌ریو‌به‌ردنی پروژ‌ه‌کانی هه‌ولیرموه به‌ریو‌ه ده‌برین.

GRM بو:

- چن‌دین خالی چوونه ژورموه‌ی ناسان بو سکالاکان دابین بکه.
- دلنیا بینموه له‌وه‌ی که هه‌موو سکالاکان ریرومیکی به‌لگه‌نامه‌یی ده‌گرنه به‌ر له وەرگرتن تا چار‌سهرکردن، له‌گه‌ل به‌ر پرسیار‌تییه‌کی روون له هه‌ر هه‌نگاو‌یکدا.
- پشتیوانی له چار‌سهرکردنی له‌کاتی خویدا بو کیشه‌کان

7.1 پیکهاته و به‌ر‌پرس‌یار‌تییه‌کانی GRM

دامه‌زراوه‌ی GRM له نیو RBD به‌م شتو‌مییه‌ی خوارموه جیگیر کراوه:

- **یه‌که‌ی په‌یوه‌ندییه‌ گشتیه‌کان و راگه‌یاندن و کاروباری هاو‌لاتیان به‌ی جیاو‌زی هه‌موو داواکاری و سکالا و داواکاری و داواکاری و پیشنیازمکانی هاو‌لاتیان و کارمندان به‌ریو‌به‌رایه‌تی وەر‌گرتیت. یه‌که کوی فوری سکالا دابین دهکات و یارم‌تی سکالاکاران ده‌دات له پرکردنه‌وی هه‌نگاو به هه‌نگاو له کاتی پنیوستدا.**
- **فۆرمه ته‌واوکراوه‌کان به پۆستی ناو‌خوی ده‌نیردرین بو نووسینگه‌ی به‌ریو‌به‌ری گشتی. به‌ریو‌به‌ری گشتی دوی پشکنین بو ته‌واو‌بوونی هه‌موو بوارمکان، ناو‌م‌رۆکه‌که پندا‌چوونه‌وه دهکات و به‌پتی سروشتی کیشه‌که سکالا‌که ده‌نیریت بو به‌شی ته‌کنیکی په‌یومندی‌دار.**
- **به‌شی په‌یومندی‌دار لیکولینه‌وه له که‌یسه‌که دهکات و تیبینییه‌کی ورد ناماده دهکات و ده‌یگر‌ینینه‌وه بو به‌ریو‌به‌ری گشتی، نه‌ویش پیشنیاری کردار که په‌سه‌ند دهکات. دواتر فه‌رمانگه‌ی یان یه‌که‌ی به‌ر‌پرس ئه‌رکی په‌یومندی کردن به سکالاکاره‌وه (به ته‌له‌فون یان نووسین) بو گه‌یاندنی نه‌جامه‌کان و کارمکانی نه‌جامدراو.**
- **بو پروژ‌ه‌کانی ریگابان، تیمی به‌ریو‌به‌ردنی پروژ‌ه (PMT) و نو‌فیس‌ی نه‌ندازیاری نیشته‌جی هه‌روه‌ها رۆلی کرداری له GRM ده‌گیرن، به‌تاییه‌تی له په‌یومندی به سکالاکان له‌سهر ناستی شوین و سندوقی سکالای تاییه‌ت که له که‌مپه‌کانی به‌لنډه‌ر اندا دانه‌ران.**

ئهم پرۆسه‌یه دلنیا‌یی ده‌دات که هه‌ر سکالا‌یه‌ک ریرومیکی روون و ناشکرای هه‌بیت له‌ناو به‌ریو‌به‌رایه‌تی و پروژ‌ه‌که‌دا، و هه‌موو سکالاکان به نه‌ینی و باب‌ه‌تیانه و به‌ی جیاو‌زی مامه‌ل‌ه‌یان له‌گه‌ل‌دا ده‌کرتیت.

7.2 که‌ناله‌کانی وەرگرتنی GRM

RBD چن‌دین که‌نالی هاوت‌ه‌ریب پیشک‌ه‌ش دهکات بو پیشک‌ه‌شکردنی سکالا و داواکاریه‌کان، که هه‌موویان ده‌چنه ناو هه‌مان پرۆسه‌ی به‌دو‌ادا‌چوونی ناو‌خوی:

1. **پیشکەشکردنی کەسی لە بەریوەبەرایەتی**
 - ھاوڵاتیان و کریکاران دەتوانن سەردانی ببنای بەریوەبەرایەتی بکەن و لە ڕێگەی یەکەمی پهیوهندییە گشتییەکان و ڕاگەیاندن و کاروباری ھاوڵاتیانەوه سکالا پیشکەش بکەن.
 - یەکە فۆرمی پنیویست دابین دەکات و یارمەتی پرکردنەوی دەدات لە ھەر شوێنیک پنیویست بێت.
2. **ھێلی گەرمی سکالای بن بەرامبەر (و واتساپ)**
 - ژمارەییکی تەلەفۆنی تەرخانکراو ٠٧٨٧٠٠٨٠٠٥٩ بۆ وەرگرتنی سکالا و پینشیار و داواکاری بەکار دەھێنرێت.
 - ھێلی گەرم لە ڕێگەی واتساپ کار دەکات و ٧/٢٤ پهیوھندی وەر دەگرت.
 - ھەموو پهیوھندیەکان کە لە ڕێگەی ھێلی گەرمەوه وەر دەگیرین بە ھەمان فۆرمی سکالا/کۆبونەوه تۆمار دەکڕین کە بۆ پیشکەشکردنی کەسی بەکار دەھێنرێت، لەگەڵ ڕوونکردنەویەکی کە ئامازە بەوه دەکات کە سکالا کە بە تەلەفۆن وەر گیراوه.
 - ئەو سکالایانە لە ڕێگەی ھێلی گەرمەوه وەر دەگیرین ھەمان ڕێرەوی ناردن، لیکۆلینەوه و وەلامدانەوی فۆرمی کاغەزی پەیرەو دەکەن. ئەم کەنالە بەتایبەتی بۆ ئەو سکالاکارانەوی کە لە دەرەوی پارێزگا دەژین یان ناتوانن خۆیان ئامادە بن.
3. **پلاتفۆرمی ئەلیکترۆنی حکومەتی ھاوڵاتیان**
 - پلاتفۆرمیکی ئەلیکترۆنی یەگرتوو ڕێگە بە ھاوڵاتیان دەدات داواکاری و سکالا بە ئونلاین پیشکەش بکەن بەبێ سەردانی فیزیکی، لە ڕێگەی ئەم لینکەوه: <https://ca.iq>
 - بەکار ھینەران دەتوانن بەدواداچوونی دۆخی داواکارییەکانیان بکەن لە ڕێگەی داشبۆردی کەسییەوه کە ھەموو داواکارییەکان بە فەرمی تۆمار دەکڕین و دەتوانن ھەر کاتیک بتوانن ڕاویژیان پینکڕین.
4. **پرسیاری ئەلیکترۆنی وەزارەت لە ڕێگەی دەروازە ی خزمەتگوزاری حکومی "تۆ"**
 - ئەو سکالا و پرسیارانە ی ئاراستە ی وەزارەتی تەندروستی و تەندروستی (RBD) کراون، دەتوانن لە ڕێگەی دەروازە ی خزمەتگوزارییەکانی حکومەتی نیشتمانییەوه پیشکەش بکڕین :
 - ئەم دەروازە ی ئەلیکترۆنی زیادە دابین دەکات بۆ ئەو کەسانە ی کە حەز ناکەن ھێلی گەرم یان فۆرمی فیزیکی بەکار نەھینن.
5. **مآلپەری وەزارەت، پەنجەرە ی سکالای تاییەت بە ئونلاین و تۆرە کۆمەلایەتییەکان**
 - مآلپەری فەرمی وەزارەت پەنجەرە ی تاییەت بۆ وەرگرتنی سکالا و پینشیار و پرسیار لەخۆ دەگرت. ئەو کەیسانە ی پیشکەش دەکڕین بە شێوہەکی ناوھندی دۆکیۆمینت دەکڕین. <https://moch.gov.iq/?complaint>
 - پەنجەرە یەکی جیای سکالا لەسەر نینتەرنیٹ دامەزرا بۆ بارکردنی راستەوخۆ سکالاکان و ھەلگرتنی لە داتابەیسکی ناوھندی.
 - ھەر وەھا لاپەرە ی فەرمی فەیسبۆکی بەریوەبەرایەتیە کە دەتوانرێت وەک کەنالیکی پهیوھندیکردن بەکار بەھێنرێت و سکالا و داواکارییەکان دەتوانرێت لە ڕێگەی نیمەھێلی فەرمی بەریوەبەرایەتیەوه بنێردرێت: c.a@turruqjissor.moch.gov.iq
6. **سندوقی سکالا لەسەر ناستی پرۆژەکان بۆ پرۆژەکانی بانکی جیھانی**
 - بۆ ئەو پرۆژانە ی کە لەلایەن بانکی جیھانییەوه پارەیان بۆ تەرخان دەکڕیت، فۆرمیکی سکالای تاییەت لەلایەن PMT ئامادە کراوه.
 - لە سەرەتای ھەر پرۆژە یە کەدا، سندوقیکی سکالای داخراو لەناو کامپی بەلیندەرە کە دادنرێت. کارمەندی کۆمەلایەتی لە ئۆفیسێ ئەندازیاری نیشتەجێ بەرپرسە لە پشکنینی بەردەوامی سندوقە کە.
 - فۆرمی ستاندارد لە شوینی کار و نووسینگەکانی ئەندازیاری نیشتەجێ و لڤەکانی بەریوەبەرایەتی بەردەست دەبێت. یارمەتی پیشکەش دەکڕیت بۆ ھەر کەسێک کە پنیویستی بە یارمەتی بێت بۆ پرکردنەوی فۆرمە کە.
3. 7. **پرۆسە ی چارەسەرکردنی سکالا**

ھەر کاتیک سکالایە کە لە ھەر کەنالیکەوه وەر دەگیریت، ئەم ھەنگاوانە ی خواروہ جیبەجێ دەکڕین. ھەموو پرۆسە کە (چارەسەرکردن، تۆمارکردن و دۆکیۆمینت کردنی سکالا) دەتوانرێت لە چارەسەری دەستبەجێ تا ٣-٢١ رۆژی کار بخایەنیت، بەگۆرە ی ئالۆزی کیشە کە، بە گۆرە ی GRM ی نینتای RBD.
1. **وەسل و یارمەتی**
 - ئەو کارمەندە ی سکالاکە وەر دەگرت (بۆ نمونە ئەفسەری یەکەمی پهیوھندییە گشتییەکان، تیمی ئەندازیاری نیشتەجێ، کارپیکەری ھێلی گەرم) یارمەتی سکالاکار دەدات لە پرکردنەوی فۆرمی ستاندارد لە کاتی پنیویست و دلتیایی دەدات کە ھەموو زانیارییە پهیوھندیار مکان وەر دەگیرین.
2. **تۆمارکردن و تۆمارکردن**
 - سکالاکە کورت دەکڕیتەوه و دەخړیتە ناو تۆماری سکالاکە، کە وەر دەکارییەکانی سکالاکار، شنیواری پیشکەشکردن و ژمارە ی سکالای تاییەت تۆمار دەکات.

3. پشکنین، پوئین کردن و نهرک

- سکاالاکه پشکنینی بو دهکریت بو دلنیا بوون لهوهی که پهیوهندی به پروژ مکوه ههیه.
- جوړی کپشهکه دیاری دهکریت و سکاالاکه دهنیردریت بو بهشی پهیوهندیدار یان لایعنی بهرپرس بو لیکولینهوه و وهلامدانهوه.

4. لیکولینهوه و وهلام

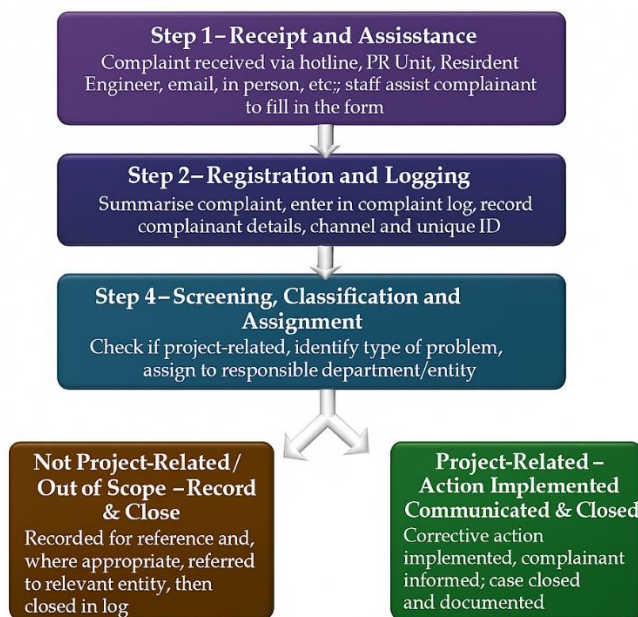
- بهشی بهرپرس لیکولینهوه له کهیسکه دهکات، تیبینهکی ورد لهسر دهرنجامهکان و ریوشوینه پیشنیارکراو مکان ناماده دهکات و دهیگهر ینینهوه بو بهریو بهیری گشتی یان بهریو بهیری پروژ مکو بو پهسندکردن.
- له کاتی پنیوستدا، سکاالاکه بهپنی ریوشوینه پهسندکراو مکان بهرز دهکریتهوه (بو نمونه له نهدازیاری نیشتهجی بو بهریو بهیر ایته، یان له بهریو بهیر ایتهیهوه بو ناستی و وزارت).

5. په یوه ندیبه کان له گه ل سکاالاکار

- نهمسر یان فسر مانگی دیاریکراو پهیوهندی به سکاالاکار مه دهکات به تهمفون یان نووسین بو پروونکردنهوهی نهمجامی لیکولینهوه و نهو کارانهی گیراونهته بهر.

6. داخستن و بهلگه نامهکان

- کاتیک سکاالاکار ناگادار دهکریتهوه و ریوشوینی چاکساز ی جیهجی دهکریت، نهوا کهیسکه به فسر می له توماری سکاالادا دادهخریت.
- ههمو بهلگه نامهکان، به فورم و بهلگهی پالپشتیشهوه، بو مهبهستی چاودیری و راپورتکردن هملگیراون.

شپوه 1-7 پروسمی GRM ی نیستای RBD :

4. 7 ریوشوینهکان بو بههیزکردنی GRM به گویره ی بانکی جیهانی ESS 10

RBD له نیستادا سیسته مینکی دامزراوهی سکاالا بهریوه دهبات که چهنیدن کهنال و بهرپرساریتی ناوخوپی پرونی ههیه، که پروژ مکو بهکاری دههینیت و لهسر بنیات دهنریت. نهم بوچونه لهگهل ESS 10 WB دگونجیت، که هانی پروژ مکان ددهات پشت به میکانیزمی دامزراوهی نیستا بهستن و بهپنی پنیوست بههیز یان بکمن نهک دروستکردنی سیسته می تهریب.

پیداچونهوه به GRM بهرام بهر ESS 10 نیشانی ددهات که نهمه خالکی سهرمتایمکی بههیز دابین دهکات بهلام چهند ریوشوینیک ی باشتکردن هانددریت له چوارچیوهی پروژ مکو بخرینه روو بو دلنیا بوون له گونجانی تهواو لهگهل کرداری نیودهولتهی باش:

• خاوینکردنهوهی چوارچیوهی کاتهکان:

- بهگویره ی کرداری نیودهولتهی باش، پروژ مکو نهم چوارچیوه کاتانهی خواروه جیهجی دهکات و ناشکرای دهکات:
- دانپیدانان به وهرگرتن: له ماوهی 3 روژی کارکردن له وهرگرتنی سکاالاکه.
- پشکنین و نهرک: له ماوهی 10 روژی کارکردن له وهرگرتن.
- لیکولینهوه و وهلامدانهوه:
- سکاالای ساده / ناستی 1: چارهمسری نامانج و وهلامدانهوه له ماوهی 15 روژی کارکردن له وهرگرتن.

▪ سکالای نالوز یان زیادکراو: چاره‌سەر و وه‌لامدانه‌وهی نامانج له ماوهی ۳۰ رۆژی کارکردندا، به‌گوێره‌ی نالوزی، له‌گه‌ڵ ناگادارکردنه‌وه‌ی سکالاکار له هەر درێژکردنه‌وه‌یه‌ک و نوێکردنه‌وه‌ی کات.

• **مامه‌له‌کردن له‌گه‌ڵ سکالا هه‌ستیاره‌کان و په‌یوه‌ست به SEA/SH:**

GRM ریوشوینی تایبعت بو وەرگرتنی سه‌لامه‌تی و به‌ریوه‌بردنی سکالا هه‌ستیاره‌کان له‌خۆ ده‌گریت، له‌وانه‌ حاله‌ته‌کانی نه‌گه‌ری چه‌وساندنه‌وه و ده‌ستدریژی سیکسی یان هه‌راسانکردنی سیکسی (SEA/SH). نهم جوړه سکالایانه به نه‌نییه‌کی توند مامه‌له‌یان له‌گه‌ڵا ده‌کریت و له کاتی گونجاودا ده‌نیردرین بو خزمه‌تگوزاری پالپشتی تایبعت به بنه‌ماکانی رزگار بووان.

• **ده‌ستگه‌یشتن و گرته‌خۆی**

پروژه‌که دنیایی دهدات له‌وه‌ی که زانیاری له‌سەر GRM به زمانه ناو‌خۆیبه گونجاوه‌کان و له ریگه‌ی چه‌ند که‌نالیکه‌وه بو PAPS ئاشکرا ده‌کریت. گرنگی تایبعت به ده‌ستگه‌یشتن به GRM بو ژنان، که‌سانی خاوه‌ن پیدایه‌ستی تایبعت، که‌سانی که‌م خوینده‌واری و گروپه لاواز هه‌کان یان که‌م‌ده‌رامه‌ته‌کان ده‌دریت.

• **بن تیچوون، نه‌نیی، نه‌ناسراوی و تۆله‌سه‌ندنه‌وه:**

پروژه‌که به روونی راپه‌ده‌گه‌یه‌نیت که به‌کاره‌ینانی GRM به‌خوارییه، نه‌گه‌ر په‌سه‌ند بکریت ده‌توانریت سکالا به نه‌نیی یان نه‌ناسراو پینشکesh بکریت، و هه‌یج سکالاکاریک رووبه‌رووی تۆله‌سه‌ندنه‌وه، جیاکاری یان هه‌ر ده‌ره‌نجامیکی نه‌خوازاراو نابیته‌وه.

• **سکالای کریکاران و په‌یوه‌ندی به GRM ی کریکار:**

به‌ینی ESS۲، میکانیزمیکی تایبعت به سکالا بو کریکارانی پروژه‌که له ریوشوینه‌کانی به‌ریوه‌بردنی کار روون ده‌کریته‌وه.

• **چاودیریکردن، فیربوون و راپۆرتکردن:**

PMT تۆماریکی سکالا ده‌هه‌یلته‌وه که هه‌موو سکالاکان و دۆخ و ده‌ره‌نجامه‌کانیان تۆمار ده‌کات. زانیارییه کۆکراوه‌کان (بو نمونه، ژماره‌ی سکالاکان، جوړی کیشه به‌رزکراوه‌کان، چوارچینه‌ی کاتی چاره‌سه‌رکردن)، له راپۆرته‌کانی چاودیریکردنی ناسایی پروژه‌هه‌کان دادنه‌رین و بو دیاریکردنی کیشه دووباره‌بووه‌کان و ده‌رفه‌ته‌کانی باشتکردن به‌کار ده‌هه‌نرین.

جگه له پروژه‌ه‌ی GRM، PAPS، ده‌توانن راسته‌خۆ سکالا پینشکesh به خزمه‌تگوزاری چاره‌سه‌ری سکالای بانکی جیهانی و ده‌سته‌ی سه‌ره‌خۆی پشکنین بکه‌ن.

8 چاودیریکردن و راپۆرتکردن

چاودیریکردن و راپۆرتکردن گرنگ بو دانیابوون له جیه‌یجیکردنی کاریگه‌ری SEP، هه‌لسه‌نگاندنی نه‌دای و نیشاندانی به‌رپرسیاریتی به‌رامبه‌ر خاوه‌ن پشکه‌کان، ریکه‌سه‌ره‌کان و سه‌رمایه‌داران. چاودیریکردنی چالاکیه‌کان به‌واداچوون بو چۆنیه‌تی و دووباره‌بوونه‌وه‌ی به‌شداریکردن ده‌کات، له کاتیکدا راپۆرتکردن دنیایی دهدات له‌وه‌ی که نه‌نجامه‌کان به شتۆمه‌یه‌کی شه‌فاف و سیستematیک له هه‌موو پینکه‌هاته‌کانی پروژه‌که‌دا ئاشکرا ده‌کرین.

8.1 شیوازی چاودیریکردن

چاودیریکردنی جیه‌یجیکردنی SEP له ریگه‌ی ریکه‌سه‌سته دامه‌زراوه‌یه‌کانی پروژه‌که‌وه نه‌نجام ده‌دریت. تیمه‌کانی به‌ریوه‌بردنی پروژه (PMTs) که له‌لایه‌ن نه‌فسه‌ری گه‌شه‌پیدانی کۆمه‌لایه‌تی (SDO) و خاله‌ گرنگه‌کانی پینکه‌هاته‌کانه‌وه پالپشتی ده‌کرین، سه‌ره‌په‌رشتی چاودیریکردنی چالاکیه‌کانی SEP ده‌که‌ن بو نه‌و پینکه‌هاته‌یه‌ی که له ژیر به‌رپرسیاریتیدان. زانیاری چاودیریکردن له ریگه‌ی یه‌که‌ی هه‌ماهه‌نگی پروژه‌که‌وه یه‌که‌مه‌خریت و راپۆرت ده‌کریت بو دانیابوون له گونجان و ته‌واوه‌تی له سه‌رانسه‌ری پروژه‌که‌دا. چاودیریکردن جه‌خت له‌سه‌ر نهم بو‌ارانه‌ی خواره‌وه ده‌کات:

• **چالاکیه‌کانی به‌شداریکردنی لایه‌نه په‌یوه‌ندیدار هه‌کان**

○ ژماره و جوړی راپۆرتکاریه‌کان، گه‌توگۆکانی گروپی فۆکس و کۆبوونه‌وه‌کان که نه‌نجامدراوه.

- همهجوړی لایهنه پهيوهنديدارمکان (بۆ نمونه، دسه لاتدارانی حکومت، کومه لگه خوځييهکان، گروهه لاواز مکان، کریکاران).

• ناشکراکردنی زانیاری

- کهنالهکان و شپواز مکانی بهکار هینان بۆ بلاوکردنهوی زانیاری (بۆ نمونه، نوپکردنهوی ویبسیایت، بلاوکراره، کوبونهوی گشتی).
- دهستگیشتن به زانیاری، بهتایهتی بۆ گروهه لاواز مکان.

• میکانیزمی سکالا

- ژماره و جوړی سکالاکان و مرگراون.
- ریژهی سهدی سکالاکان له ماوهی دیاریکراودا دانیان پیدا دهنریت.
- ریژهی سهدی سکالاکان له ماوهی دیاریکراودا چارمسر کراون
- جوړهکانی سکالاکان (ژینگهیی، کومه لایهتی، OHS، هند).

• پابه نديبون به بهلیندهر

- پابه نديبونی بهلیندهری EPC به مرجهکانی SEP و GRM له کاتی دروستکردندا.
- کوالیتی توماری سکالا له ناستی مألپهدا پاریزراوه.
- وه لامدانهوی سکالاکان له مسر ناستی مألپهر و کرداری راستکردنهوه جیبهجی کراوه.

8.2 راپورت

نهم کردارانهی خوارهوه جیبهجی دهکرتین. راپورتهکان له مسر ناستی پیکهاتهکان ناماده دهکرتین و یهکدهخرین بۆ دابینکردنی دیمه نتيکی گشتی له مسر ناستی پروژهمکه.

• راپورتی ناوخویي

- بهلیندهری EPC مانگانه راپورتی سکالا و بهشداری پیشککش به SDO و خاله پهيوهنديدارمکانی PMT بۆ پیکهاته و شویي کاری پهيوهنديدار دهکات.
- SDO داتای بهلیندهران و CLOs و چالاکیهکانی پروژهمکه له راپورتی چاودیری وهرزی بۆ PMT کودهکاتهوه.

• راپورتکردنی دهرهکی

- PMTs پوختهی بهشداری و سکالای وهرزی بهشداربووان ناماده دهکمن بۆ ناشکراکردن له ریگهی دسه لاته خوځييه گونجاومکان و کهنالهکانی پهيوهندی فهرمی له ناوچهکانی پروژهمکهدا.
- راپورتی نهی سآلانهی SEP ناماده دهکرتیت و پیشککش به سرمایهدارانی پروژهمکه و لایهنه پهيوهنديدارمکان دهکرتیت، که چالاکیهکانی بهشداریکردن، سکالاکان و کرداره راستکرمومکان له سرجهم پیکهاتهکاندا کورت دهکاتهوه.

• فیدباک بۆ خاوهن پشکهکان

- نهجامی سکالا و راپوژهمکان له ریگهی کوبونونهوی کومهلگه، تابلوی ناگاداری ناوخویي و نوپکردنهوی تونلین، به گویرهی کارپیکردنی بۆ هر پیکهاتهیمکه به لایهنه پهيوهنديدارمکان رادهگهینریت.
- میکانیزمهکان دهپاریزرین، وهک توماری سرنج له خالهکانی ناشکراکردن و کهنالهکانی پهيوهندی ترخانکراوی پروژهمکه، بۆ وهرگرتنی فیدباک و ناگادارکردنهوی ناوبهناو لایهنه پهيوهنديدارمکان که چوون تیگهیشتنهکان کاریگهری له مسر بریارمکانی پروژهمکه ههبووه.

1. 2. 8 راپورتى كه مەریى ناوهرۆك

1. راپورتى مانگانەى سكالاً و گریههستی بهئیندهر (بهئیندهر → SDO / PMT خالە سەرەکیهکان) هەر راپورتىك به شىوهیهكى ناسایى ئەمانه لهخۆ دهگریت:

- ماوهى راپورتکردن و دیاریکردنى پرۆژه/بهئیندهر.
- پوختهى چالاکیهکانى بهشدارىکردن (جۆر، بهروار، شوین، بهشداربووان).
- سكالاً وهرگیراوهمکان (ژماره، جۆر، سەرچاوه، كهناڵ).
- دۆخى سكالاکان (نۆی، له ژیر پینداچوونهوه، چارەسەرکردن، زیادبوون).
- كیشه سەرەکیهکان، کردارى راستکردنوه و کرداره ههلهپسێردر اوهمکان.
- هەر رووداوێك یان نینگرانیهكى كۆمهلهگه كه پهپوهندى به SEP/GRM ههینت.

2. راپورتى چاودێرى وهرزى SEP (PMTs / PCU) SDO یهكخستن) هەر راپورتىك به شىوهیهكى ناسایى ئەمانه لهخۆ دهگریت:

- پوختهى چالاکیهکانى بهشدارىکردنى لایهنه پهپوهندیدار مکان (راویژکردن، رووداوهمکانى ناشکرکردن) لهگهڵ پهيامه سەرەکیهکان بهرزکراونهتوه.
- داشبۆردى KPI (راویژکاریهکان ئەنجامدرا، بهشداربووانى خاوهن پشکهکان، سكالاکان KPIs، بهئیندهر راپورتى پابهنبوون به یاساکان).
- شیکردنوهى ناراستهى سكالاً و كیشه دووبارهبووهمکان.
- پوختهى كیشهکانى نیشتهجێکردنوه/مهترسى كۆمهلايهتى (ئهگەر پنیویست بیت).
- کرداره راستکهرموهمکان جیبهجی دمکرتین و پلان بۆ دانراون.
- راسپاردهمکان بۆ ههموارکردنى SEP/GRM.

3. بهشدارى وهرزى بهشداربووان و راپورتى سكالاً بۆ ناشکرکردن (PMTs / PCU یهكخستن) هەر پوختهیهكى رووبهروبوونهوهى گشتى به شىوهیهكى ناسایى ئەمانه لهخۆ دهگریت:

- نوێکردنوهى كورتى پرۆژهكه بۆ چارهك.
- پوختهى چالاکیهکانى بهشدارىکردنى لایهنه پهپوهندیدار مکان كه ئەنجامدراون (راویژ، كۆبوونهوه، رووداوهمکانى ناشکرکردن)، لهوانه پهيامه سەرەکیهکان و نینگرانیهکانى بهرزکراو.
- پوختهى چالاکیهکانى ناشکرکردنى زانیارى و چۆنیهتى ئاگادارکردنوهى لایهنه پهپوهندیدار مکان دهربارهى پرۆژهكه.
- كۆى گشتى ژمارهى سكالاکان له چارهكدا، لهگهڵ دابهشکردن بهپینى جۆر، سەرچاوه و كهناڵ.
- KPIs لهسەر بهرئوهبردنى سكالاً (دانپندانان و كاتى چارهسەرکردن، كهپسهکانى داخراو بهرامبەر ههلهپسێردراو، كهپسهکان بهرز بوونهتوه).
- پوختهى كیشه سەرەکیهکانى سكالاً و چۆنیهتى چارەسەرکردن، به شىوهیهكى نهاسراو.
- هەر كیشهیهكى سیستمتایك یان دووبارهبوووه دهستنیشان بكریت و ریشوینى چاكسازى بگيریتههەر.
- زانیارى لهسەر چالاکیهکانى داهاوو و چۆنیهتى بهشدارىکردنى لایهنه پهپوهندیدار مکان.
- بیرهینانهوهى كهناڵهکانى GRM (له كۆى و چۆنیهتى پینشكەشکردنى سكالاً/فیدباک).

4. راپورتى نهداى سالانهى SEP (PMTs / PCU) → سەرمايهداران و دهسهلاتداران) هەر راپورتىك به شىوهیهكى ناسایى ئەمانه لهخۆ دهگریت:

- سەرنجىكى گشتى لهسەر جیبهجیکردنى SEP له ماوهى سالدا.
- پوخته و شیکردنوهى سالانهى KPI (بهشدارىکردن، سكالاً، پابهنبوون به بهئیندهر).
- تیکهلهکردنى نینگرانیهکانى خاوهن پشکهکان، پینشبینیهکان، و چۆنیهتى چارەسەرکردن.
- پوختهى دووباره نیشتهجێکردنوه/بهرئوهبردنى مهترسى كۆمهلايهتى (ئهگەر پنیویست بیت).
- کردارى راستکردنوه و چاكسازى بۆ SEP/GRM له ماوهى سالدا.
- نوێکردنوه و ئەولهویاتى پینشيارکراوى SEP بۆ سالى داهاوو.

5. فیدباک بۆ خاوهن پشکهکان (بهردهوام)

پهپوهندى گهراوه بۆ خاوهن پشکهکان به شىوهیهكى ناسایى ئەمانه لهخۆ دهگریت:

- ټیټیښی کورت له‌سهر دهر نه‌نجامه‌کانی راوټر کردن و "نه‌وی بیستمان / چی ده‌کمین".
- تابلوی ناگاداری و نوټر دهنه‌وی سهر هیل که سکالا و چاره‌سهره سهر مکیه‌کان کورت ده‌کاته‌وه (به‌بی داتای که‌سی).
- په‌یامی خولی روونی ده‌کاته‌وه که چون ټیگه‌یشتنی خاوه‌ن پشکه‌کان کاریگهری هه‌بووه له‌سهر بریاره‌کانی پروژه و دیزاین.

8.3 نیشاندهری سهره‌کی ئه‌دا (KPIs)

بو پنیوانه‌کردنی کاریگهری حټیه‌جی‌کردنی SEP، به‌لایه‌نی که‌مه‌وه نهم KPI‌انه‌ی خواروه به‌واداچون ده‌کرین:

خشته 1-8 نیشاندهره سهره‌کی‌کانی نه‌دا:

بهر پر سیاریتی	سهر چاوه‌ی داتا	دووباره‌بوونه‌وه	پیناسه & په‌که	KPI / نیشاندهر
سهر په‌ر شتی: SDO (رینک‌خستن و به‌لگه‌نامه‌ی راوټر کاریه‌کان)؛ چاودیری: PMTs (سهر چاوه‌کان و پنداجوونه‌وه به‌نجامه‌کان).	توماری راوټر کاری، خوله‌کی کوبوونه‌وه، په‌ره‌ی ناماده‌بون	وهرزی	کوی گشتی چالاکیه‌کانی راوټر کاری لایه‌نه په‌یو‌ندیدار مکان (کوبوونه‌وه گشتیه‌کان، KIIs، FGDs، وورکشوپه‌کان) له ماوه‌ی راپور تدا.	ژماره ی راوټر کاریه‌کان نه نجام دراوه
سهر په‌ر شتی: SDO (به‌واداچون و شیکردنه‌وی هاوټوله‌کانی پشکه‌کان)؛ چاودیری‌کردن: PMTs (داتا به‌کار بیته بو نوټر دهنه‌وه و راپور تکر دنی SEP).	په‌ر مکانی ناماده‌بون، فوومی چونه ژوروه‌وه، لیستی به‌شدار بووان	وهرزی	ژماره‌ی به‌شدار بووانی به‌شدار بو، به‌پنی جور (حکومت، کومله‌گه‌ی خوجی، PAPs، کریکاران، گروپه لاوازمکان، هتد).	ژماره‌ی په‌یو‌ندیدار هکان به‌پنی جور
سهر په‌ر شتی: SDO (به‌ریو‌ه‌بر دنی GRM و سوپاسگوزاری)؛ چاودیری: PMTs (دلنیا‌بون له سیسته‌م/سهر چاوه‌کان)؛ پالپشتی: به‌لیندهری EPC (ناگادار کردنه‌وه‌ی SDO له سکالا‌کانی ناستی شوین).	تومار/توماری سکالا	مانگانه وهرزی	به‌شټیک له سکالا‌کان که دانپیدانانیا له چوار چپوه‌ی کاتی دیاریکراوی SEP دهرده‌کریت (بو نمونه له ماوه‌ی X روژی کارکردندا).	% ی سکالا‌کان له ماوه‌یه‌کی دیاریکراودا دانیا پندا نراوه
سهر په‌ر شتی: SDO (سهر په‌ر شتی‌کردنی چاره‌سهر و به‌لگه‌نامه‌کان)؛ حټیه‌جی‌کردن: به‌لیندهری EPC (چاره‌سهر کردنی کټشه‌کانی په‌یوه‌ست به بیناسازی)؛ پشتگو‌یخستن: PMTs.	تومار/توماری سکالا، فوومی داخستن	مانگانه وهرزی	به‌شی سکالا‌کان چاره‌سهر ده‌کرین (داخراو) له چوار چپوه‌ی کاتی دیاریکراوی SEP (بو نمونه، له ماوه‌ی Y روژی کارکردن له تومار کردن).	% ی سکالا‌کان له ماوه‌یه‌کی دیاریکراودا چاره‌سهر کراون
Lead: SDO (به‌ریو‌ه‌بر دنی و به‌لگه‌نامه‌کان)؛ چاودیری / بریار دان: PMTs؛ پالپشتی: به‌لیندهری EPC (دابینکردنی زانیاری و کرداری راستکردنه‌وه).	تومار/توماری سکالا، تومار مکانی به‌رزبوونه‌وه	وهرزی	ژماره‌یه‌ک سکالا که له ناستی یه‌که‌مدا چاره‌سهر نه‌کراون و به‌رزکرانه‌وه بو PMT یان ده‌سه‌لاتی بالاتر.	ژماره‌یه‌ک سکالا که پشټوونه ته ده سه‌لاتی پله دووه و

<p>ژماره‌ی مادده‌کانی ناشکر اکر دنی زانیاری بلاوکر اونه‌ته‌وه</p>	<p>ژماره‌ی بابته‌کانی زانیاری پروژه/SEP بلاوکر اونه‌ته‌وه (نامیلکه، پوسته، نامیلکه، نوټکر دنه‌وه‌ی ویب، پوسته‌کانی توره کومه‌لایه‌تیه‌کان، تابلوی ناگاداری، هتد).</p>	<p>وهرزی</p>	<p>کوی مادده‌کان، تومار هکانی بلاوکر دنه‌وه، تومار هکانی ویب</p>	<p>پیشه‌نگ: SDO (ناماده‌کردن و ناشکر اکر دنی تومار)؛ چاودیری: PMTs (دلنایبون له که‌نال هکانی په‌یوه‌ندی و بودجه).</p>
<p>پابه‌ندبوونی به‌لیندر به پیداویستییه‌کانی راپورتی مانگانه‌ی SEP</p>	<p>ناستی پابه‌ندبوونی به‌لیندری EPC به پابه‌ندبوونی راپورت‌کردنی مانگانه‌ی په‌یوه‌ست به SEP (راپورتی ته‌واو و له‌کاتی خویدا).</p>	<p>مانگانه / وهرزی</p>	<p>راپورتی مانگانه‌ی به‌لیندر، توماری گریه‌ست</p>	<p>پیشه‌نگ: به‌لیندری EPC (راپورت پیشکش ده‌کات)؛ چاودیری‌کردن: SDO (پیداچوونه‌وه و یه‌کستن)؛ چاودیری / جیه‌جیکردن: PMTs (به‌سته‌وه‌ی پابه‌ندبوون به جیه‌جیکردنی گریه‌ست).</p>

9 ناشکر اکر دنی زانیاری

ناشکر اکر دنی زانیاری و په‌یوه‌ندی دوو لایه‌نه و مانادار له‌گه‌ل لایه‌نه په‌یوه‌ندی‌دار مکان پیداویستییه سمر مکبیه‌کانی ستانداردی ژینگه‌ی و کومه‌لایه‌تی ۱۰ ی بانکی جیهانی. له ریگه‌ی ناشکر اکر دنی له‌کاتی خویدا و به‌ر ده‌ست، پروژمه‌که ده‌توانیت نیگه‌رانیه سمر مکبیه‌کانی ژینگه‌ی و کومه‌لایه‌تی ده‌ست‌نیشان بکات و چاره‌سهری بکات و دلنایبی بدات که لایه‌نه په‌یوه‌ندی‌دار مکان ده‌توانن له دیزاین و جیه‌جیکردنی پروژمه‌که تیبگن.

ناشکر اکر دنی زانیاری په‌یوه‌ستی به پروژمه‌که به‌پیی مرجه یاساییه نیشتمانییه‌کانی عیراق و چوار چیوه‌ی ژینگه‌ی و کومه‌لایه‌تی بانکی جیهانی و ستانداردی ژینگه‌ی و کومه‌لایه‌تی ۱۰ ده‌بیت. به‌لایه‌تی که‌مه‌وه، ناشکر اکر دنی له‌م حاله‌تانه‌ی خوار موه نه‌نجام ده‌دریت:

- هر گورانکاریه‌کی په‌یوه‌ستی به ده‌ست‌کوټتی زه‌وی و به‌کار هینانی زه‌وی، له‌سهر بنه‌مای دیزاینی کۆتایی پروژمه‌ه و هر گورانکاریه‌کی دیزاین له پیکه‌ته‌کانی پروژمه‌کدا.
- زانیاری له‌سهر مرجه‌کانی یاسای کاری نیشتمانی و مافه‌کانی کریکاران له هه‌موو قوناعه‌کانی پروژمه‌کدا. و
- هر پابه‌ندبوونی‌کی گرنگ یان پیش‌لکر دنی یاسا‌کانی ژینگه، مرجه‌کانی مؤله‌ت، یان هر مرجه‌کی یاسایی دیکه که له‌لایه‌ن ده‌سه‌لاتدارانی په‌یوه‌ندی‌دار موه دیاری کرابیت.

ناشکر اکر دنی له ریگه‌ی ری‌کخسته دام‌زراوه‌مبیه‌کانی پروژمه‌که جیه‌جی ده‌کریت. به‌ریوه‌به‌رایه‌تی ری‌گاو‌بان و پرده‌کان (پیکه‌ته‌کانی عیراقی فیدرالی) و به‌ریوه‌به‌رایه‌تی گشتی ری‌گاو‌بان و پرده‌کان (پیکه‌ته‌کانی هریمی کوردستانی عیراق) له ژیر هه‌ماه‌نگی یه‌که‌ی هه‌ماه‌نگی پروژمه‌کاندا، مرجه یاساییه‌کان بو ناشکر اکر دنی زانیاریه‌کان په‌یوه‌ستی ده‌کمن و زانیاریه‌ ژینگه‌ی و کومه‌لایه‌تییه‌کان به‌پیی ستانداردی ۱۰ ی ژینگه‌ی و کومه‌لایه‌تی بانکی جیهانی ناشکر ده‌کمن. گروپه په‌یوه‌ندی‌دار مکان ناگادار ده‌کرینه‌وه سه‌بار مت به‌م پلانه‌ی به‌شدار یکر دنی خاوه‌ن پشکه‌کان، نامرازه‌کانی هه‌لسه‌نگاندنی ژینگه‌ی و کومه‌لایه‌تی، و نامرازه‌کانی دواتر (به هر نامرازیکي نیشته‌جیکردنه‌وه‌شه‌وه) کاتیک ناماده ده‌کرین و نویده‌کرینه‌وه.

پوخته‌ی ناته‌کنیکی و بریاره کارگریه‌یه په‌یوه‌ندی‌داره‌کانی په‌یوه‌ستی به پروژمه‌که له ریگه‌ی که‌نال هه‌رمبیه‌کانی ده‌زگاکانی جیه‌جیکار موه بلاو ده‌کرینه‌وه و له هر مانگه خوجیبیه په‌یوه‌ندی‌دار مکان له ناوچه‌کانی پروژمه‌که به‌ر ده‌ست ده‌کرین. نه‌مه هر مانگه‌کانی پاریزگا و شار موانییه‌کان ده‌کریته‌وه له ناوچه‌کانی کاریگری ری‌گای خیرای ژماره ۲ و به‌شی R۹B و پاکبجی هریمی کوردستان. نه‌وه بابه‌تانه‌ی ناشکر ده‌کرین به زمانی عه‌ره‌ی و کوردی و ئینگلیزی له هر شوینیک پیویست بیت بو قهر زده‌ران به‌ر ده‌ست ده‌بن و به زمانی ناته‌کنیکی گونجاو بو بینهرانی ناپسپوری به‌کار ده‌هینرین.

پەيوەندی لەگەڵ لایەنە پەيوەندیدارەکانی ریکخراوەکان (وەزارەتەکان، پارێزگاکان، شارەوانییەکان، خزمەتگوزارییەکان و دەزگاکانی تر) بەپێی رێوشوێنە فەرمییەکانی ئیستا دەبێت، لەوانە کۆبوونەوەی هەماهەنگی ریکوپێک، نامە فەرمییەکان (نامە و ئیمیل) و ئالوگۆری رۆژانە زانیاری لەنێوان خاڵە سەرەکییە دیاریکراوەکان. هەر وەها دەتوانرێت کۆبوونەوەکان لەسەر داواکاری ریکبخرێن. ئاشکراکردنی زانیاریەکان بۆ لایەنە پەيوەندیدارەکانی حکومەت لەسەر بنەمای ئاگادارکردنەوەی فەرمی، داواکاری و راپۆرت دەبێت، لەوانە رەزامەندی ژینگەیی، پرۆسەی دەستکەوتنی زەوی و مۆلەت. پەيوەندییە فەرمییەکان سەبارەت بە بابەتەکانی ژینگە، کۆمەڵایەتی، تەندروستی و سەلامەتی و گەشەپێدان لەلایەن دەسەڵاتی جێبەجێکار مە بەرپۆه دەچێت.

لایەنە پەيوەندیدارە ناوخۆییەکان (کارمەندانی پرۆژە و کارمەندانی دەسەڵاتدارانی جێبەجێکار و بەلێندەران) لە رێگەی کەنالهکانی پەيوەندی ناوخۆیی ئاگادار دەکەنەوە، لەوانە کۆبوونەوە خۆلییەکان، نامە زانیاری و ئاگاداری بۆلاوکراوەکان لەسەر تابلۆی بۆلاوکراوەکان، گفتوگۆی سندوقی نامرازەکان و دانێشتنەکانی راینان. زانیاری بەناو زنجیرە بەرپۆهەردندا دەروا بۆ دێنیاوون لەمەو کە هەموو کریکاران ئاگاداری پابەندبوون بە پرۆژەکان، مەترسیەکان، رێوشوێنەکانی هێورکردنەوە و میکانیزمەکانی سکالۆ بوون.

10 پاشکوکان

10.1 پاشکوی ۱: راویژ و توماری بهشداریکردن

پاریزگا	شوین/شار	داگیرکردن	شیوازی پهیوهندیکردن	رهگهز	
بهغدا	بهغدا	RBD-PMT	شیوازی تیکه ل	M	
بهغدا	بهغدا	RBD-PMT	ئفسه ری ژینگه ی RBD-PMT	M	
بهغدا	بهغدا	RBD-PMT	به ریرسی کومه لایه تی RBD-PMT	F	
بهغدا	بهغدا	RBD-PMT	به رتیه به ری گشتی RBD-PMT	M	
بهغدا	بهغدا	RBD-PMT	شیوازی تیکه ل	M	
بهغدا	بهغدا	RBD-PMT	شیوازی تیکه ل	M	
سه لاهه ددین	تکریت	جیگری به رتیه به ری به رتیه به رایه تی کشتوکال	ئیف جی دی	M	
سه لاهه ددین	تکریت	به رتیه به ری به شی زه و زار له به رتیه به رایه تی کشتوکال		M	
سه لاهه ددین	تکریت	به رتیه به ری پینشوی به رتیه به ری کشتوکال		M	
بهغدا	بهغدا	به رتیه به ری گشتی به رتیه به رایه تی ته کنیکی - وه زاره تی ژینگه	KII	F	
بهغدا	بهغدا	به رتیه به ری گشتی به رتیه به رایه تی ته کنیکی - وه زاره تی ژینگه	ئیف جی دی	F	
بهغدا	بهغدا	به رتیه به ری گشتی به رتیه به رایه تی ته کنیکی - وه زاره تی ژینگه		F	
بهغدا	بهغدا	به رتیه به ری گشتی به رتیه به رایه تی ته کنیکی - وه زاره تی ژینگه		F	
بهغدا	بهغدا	به رتیه به ری گشتی به رتیه به رایه تی ته کنیکی - وه زاره تی ژینگه		F	
بهغدا	بهغدا	به رتیه به ری گشتی به رتیه به رایه تی ته کنیکی - وه زاره تی ژینگه		M	
بهغدا	بهغدا	به رتیه به ری گشتی به رتیه به رایه تی ته کنیکی - وه زاره تی ژینگه		M	
بهغدا	بهغدا	به رتیه به ری گشتی به رتیه به رایه تی ته کنیکی - وه زاره تی ژینگه		M	
سه لاهه ددین	سامه را	به رتیه به ری به شی ژینگه		KII	M
سه لاهه ددین	سامه را	به رتیه به ری شاروچکه ی سامه راع	ئیف جی دی	M	
سه لاهه ددین	سامه را	به رتیه به ری پروره کان له شاره وانی سامه را		M	
سه لاهه ددین	سامه را	ریکخه ری به شی ئار و بی له سامه را	ئیف جی دی	M	
سه لاهه ددین	ئیسشقی	سه روکی به شی کشتوکالی ئیسحاق		M	
سه لاهه ددین	ئیسشقی	سه روکی به شی وه به رهینان		M	
سه لاهه ددین	ئیسشقی	سه روکی به شی کشتوکال		M	
سه لاهه ددین	ئیسشقی	روویوی زهوی		M	
سه لاهه ددین	ئیسشقی	ئه ندای ستافی به ش		M	
سه لاهه ددین	ئیسشقی	ئه ندای ستافی به ش		M	
سه لاهه ددین	دوجهیل	پاریزگاری ناحیه ی دوجهیل		ئیف جی دی	M
سه لاهه ددین	دوجهیل	سه روکی به شی کشتوکالی له دوجهیل			M
سه لاهه ددین	دوجهیل	سه روکی به شی ته کنیکی له فه زای له لدوجهیل			M
سه لاهه ددین	دوجهیل	به رتیه به ری به شی سه رچاوه کانی ئاو له دوجهیل	M		
سه لاهه ددین	دوجهیل	سه روکی به شی که ی زه وی له به شی کشتوکالی له لدوجهیل	M		
سه لاهه ددین	دوجهیل	روویوی زهوی	M		
سه لاهه ددین	دوجهیل	جوتیار و خاوه نی چهوزی ماسی	M		
سه لاهه ددین	دوجهیل	جوتیار و خاوه نی چهوزی ماسی	M		
سه لاهه ددین	دوجهیل	جوتیار و خاوه نی چهوزی ماسی	M		
سه لاهه ددین	دوجهیل	سه روک هوز له دوجهیل	M		
سه لاهه ددین	دوجهیل	سه روکی فه مانگه ی کشتوکالی ته نسا ر	په یوهندیه ته له فونیه کان	M	
بهغدا	شیخ عامر	جوتیار و خاوه نی زهوی	له که سدا	M	

به غدا	شیخ عامر	جوتیار و خاوهن زهوی	له که سدا	M
به غدا	شیخ عامر	جوتیار و خاوهن زهوی	کۆبونه وهی گرووپ	M
به غدا	شیخ عامر	جوتیار و خاوهن زهوی		M
به غدا	شیخ عامر	جوتیار و خاوهن زهوی		M
به غدا	شیخ عامر	جوتیار و خاوهن زهوی		M
به غدا	شیخ عامر	جوتیار و خاوهن زهوی		M
به غدا	شیخ عامر	جوتیار و خاوهن زهوی		M
به غدا	شیخ عامر	جوتیار و خاوهن زهوی		M
به غدا	شیخ عامر	جوتیار و خاوهن زهوی	کۆبونه وهی گرووپ	M
به غدا	شیخ عامر	جوتیار و خاوهن زهوی	M	M
به غدا	شیخ عامر	جیگری به ریوه به ری به شی کشتوکالی له که رما		M
سه لاهه ددین	تکریت	ئار بی دی - سه روکی به شی تکریت	چاوپیکه و تنی رووبه روو	M
سه لاهه ددین	تکریت	ئه ندازیاری ته لارسازی - ئار بی دی - دابه شکردنی تکریت	چاوپیکه و تنی رووبه روو	F
سه لاهه ددین	تکریت	ئه ندازیاری که وره - ئار بی دی - به شی تکریت	چاوپیکه و تنی رووبه روو	F
سه لاهه ددین	تکریت	ئه ندازیاری که وره - ئار بی دی - به شی تکریت	شیوازی تیکه ل	M
سه لاهه ددین	تکریت	جیگری به ریوه به ری فه رمانگه ی ژینگه له سه لاهه ددین	چاوپیکه و تنی رووبه روو	M
سه لاهه ددین	تکریت	ئه فسهری لئیرسراوی به شی ژینگه ی شارستانی - سه لاهه ددین	چاوپیکه و تنی رووبه روو	M
سه لاهه ددین	تکریت	پسپور - پشکنه ری شوئنه واره کانی سامارا	په یوه ندیه ته له فۆنییه کان	M
سه لاهه ددین	تکریت	پشکنه ری شوئنه واره کانی سه لاهه ددین	په یوه ندیه ته له فۆنییه کان	M
سه لاهه ددین	تکریت	پشکنه ری شوئنه واره کانی سامه را	په یوه ندیه ته له فۆنییه کان	M
به غدا	به غدا	جیگری به ریوه به ری گشتی - ده سلاقی رووبتوی جیؤلوجی	په یوه ندیه ته له فۆنییه کان	M
سه لاهه ددین	تکریت	سه روکی نووسینگه ی سه رچاوه کانی ئاو له سه لاهه ددین	په یوه ندیه ته له فۆنییه کان	M
به غدا	سه بیهت	موختاری گوندی سه بیهت	KII	M
به غدا	سه بیهت	بریکاری خانوو به ره	ئیف جی دی	M
به غدا	سه بیهت	خاوهنی عه مباری که ره سته ی بیناسازی		M
به غدا	سه بیهت	خاوهن خانوو له سه ر ریزکردن	کۆبونه وهی گرووپ	M
به غدا	سه بیهت	خاوهن خانوو له سه ر ریزکردن		M
به غدا	سه بیهت	خاوهن خانوو له سه ر ریزکردن		M
به غدا	سابیه ئه لبۆر	جوتیار	ئیف جی دی	M
به غدا	سابیه ئه لبۆر	جوتیار		M
به غدا	سابیه ئه لبۆر	کارمه ندی مه ده نی		M
به غدا	سابیه ئه لبۆر	جوتیار		M
به غدا	سابیه ئه لبۆر	ژنی ماله وه		F

پاشکوی ۲: به‌لگه‌نامه‌ی وینیمی چالاکیه‌کانی بهشدار یکردن بو E۲

1 0 . 2

کومه لگه ی خوجییی و به کاربه رانی زه
وی گوندی سه بیه ت

گوندی سه‌بیه‌ت موختار

سه روکی به شی ژینگه له سامه ره به ریوه
به رایه تی ژینگه ی سه لاهه ددین

- به ریوه به ری شماره وانی سامه را
- به ریوه به ری پروژہ کان له شماره وانی سامه را
- ریخه ری به ریوه به ری ایه تی ریگاو بان و پرده کانی سه لاهه ددین له سامه را

→ قائمقامی قهزای دوجهیل

- سه روکی به شی ته کنیکی له نووسینگه ی کومیسونی ناوچه ی دوجهیل
- به ریوه به ری به شی سه رچاوه کانی ناو له ناوچه ی دوجیل
- سه روکی یه که ی زه وی له به شی کشتوکانی دوجیل

خاوهن زهوی به دریزایی ریزکردنه که

کومه ننگه ی سابعه نه لپور

بهشی کشتوکالی نه شفقی

chamchamal meeting
minutes 1.pdf

Annex 1 Community
Consultation 1.pdf

Annex 2 Local
Authorities Consultation
1.pdf

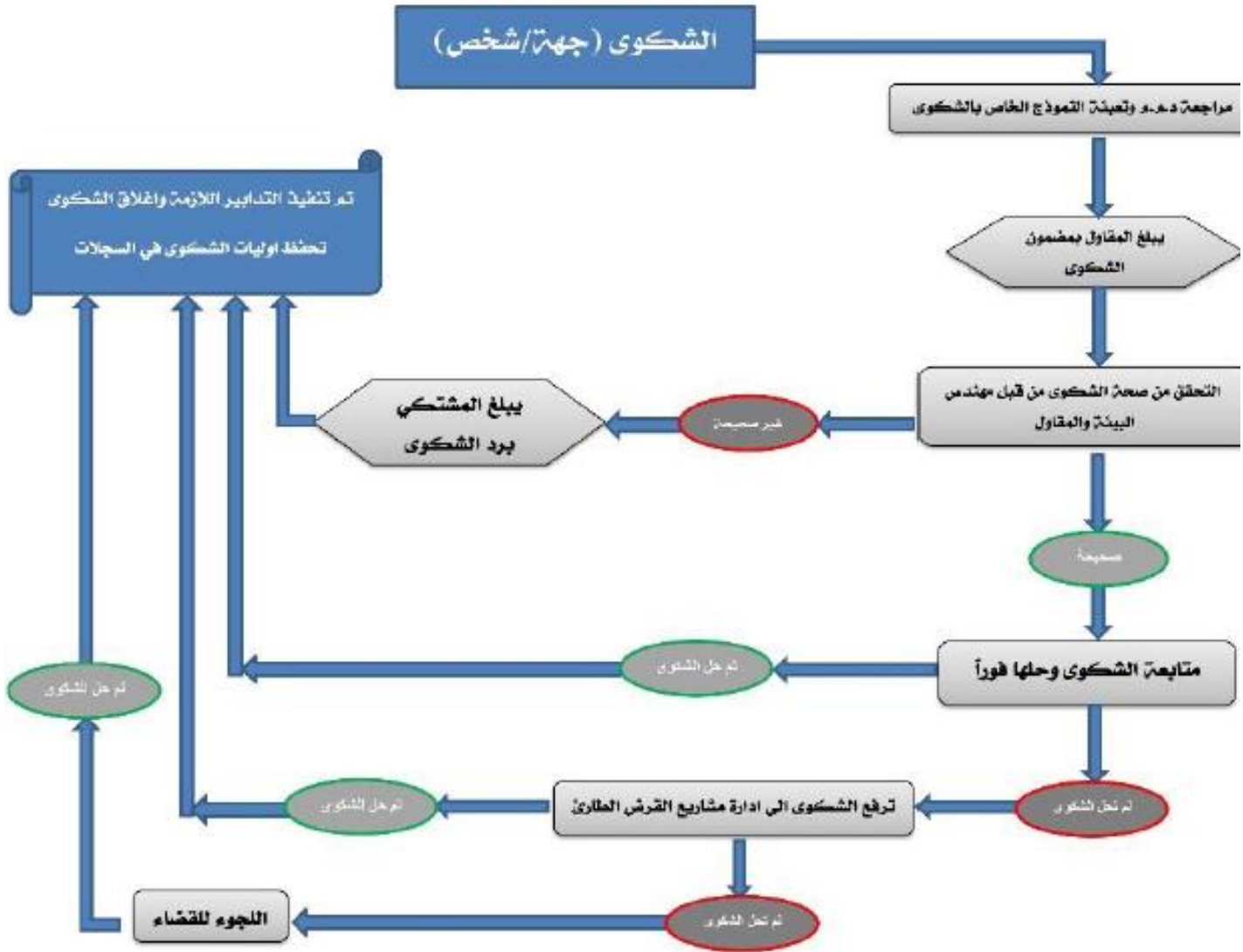
Bazian meeting
minutes 1.pdf

تعلیمات الیة تقدیم التظلمات / الشكاوى

نظام الشكاوى هو نظام مصمم لتلقي اراء وشكاوى المواطنين / العمال خلال مرحلة تنفيذ المشروع + فترة الصيانة والبالغة سنة واحدة وهو نظام يكفل السرية التامة وحرية التعبير لمشتكي.

بعد تلقي الشكاوى، سيتم تلخيصها وادراجها في سجل الشكاوى ، الذي يحتوي على اسم / مقدم الشكاوى ، وتاريخ استلام الشكاوى ، ووصف موجز للمشكلة ، ومعلومات عن الإجراءات التصحيحية المقترحة التي سيتم تنفيذها (إذا كان ذلك مناسباً) ، وتاريخ الرد المرسل إلى المشتكي

الرد على التظلمات

قد يستغرق حل الشكاوى وتسجيلها وتوثيقها فترة تتراوح بين الحل الفوري و ٣ أيام الى ٢١ يوم عمل.